ՀՈՐԻԶՈՆ 40

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

horizon | HÉBDOMADAIRE ARMÉNIEN – Supplément en français | ARMENIAN WEEKLY – English supplement

VOL. 41 / No.48-49 (2130-2131), 8+4+4+16 էջ / $1.75

ԱՊՐԻԼ 27-ՄԱՅԻՍ 4 / 27 AVRIL-4 MAI / 27 APRIL-4 MAY 2020

Հայ Դատի Յանձնախումբին եւ Գանատահայութեան Ուղղուած Իր Ուղերձին Մէջ Վարչապետ Թրուտօ Խստօրէն Կը Դատապարտէ Հայոց Ցեղասպանութիւնը

Ոգեկոչելով Հայոց Ցեղասպանութեան 105-ամեակին նուիրուած ՀՅԴ Գանատայի Հայ Դատի Յանձնախումբի կազմակերպած առցանց ոգեկոչումը, Գանատայի Վարչապետ Ճասթին Թրուտօ տեսանիւթով ներկայացուած յատուկ ուղերձով մը խստօրէն դատապարտեց Օսմանեան Թուրքիոյ կողմէ գործադրուած Հայոց Ցեղասպանութիւնը եւ անգամ մը եւս վերահաստատեց Գանատայի պետութեան հաստատ կեցուածքը այս ուղղութեամբ։

Իր խօսքին մէջ, վարչապետը կարեւորեց մարդկութեան դէմ գործուած այս ոճիրը յիշելու եւ յիշեցնելու կարեւորութիւնը, յարգելով Հայոց Ցեղասպանութեան 1,5 միլիոն նահատակներու յիշատակը։ Ան նաեւ շեշտեց, որ աւելի քան հարիւր տարի առաջ գործուած այս ոճիրը պէտք է յիշեցնէ համայն մարդկութեան, որ անտարբեր ու լուռ չմնան ատելութեան, խտրութեան եւ վայրագութեան արարքներու դիմաց։

Ան իր խօսքը եզրափակեց ըսելով, որ Գանատան երբեք պիտի չմոռնայ եւ միշտ պիտի յիշէ Հայոց Ցեղասպանութեան անմեղ զոհերու յիշատակը։

Հարկ է նշել, որ Վարչապետ Թրուտոյի այս տարուան ուղերձը ամենէն դիւրուկ եւ յանցագործն ու յանցագործութեան նպատակը յստակօրէն նշող ուղերձն էր, որ երբեւէ հնչած է Գանատայի վարչապետի մը կողմէ։

ՀՅԴ Բիւրոյի յայտարարութիւնը

Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան Բիւրոն իր մտահոգութիւնն է յայտնում ՝ Արցախի հիմնահարցի խաղաղ կարգաւորման բանակցութիւնների այս փուլի մասին Ռուսաստանի Դաշնութեան արտգործնախարարի այսօրուան արտայայտած մօտեցումների կապակցաբար։ Հ.Յ.Դ. Բիւրոն նաեւ մտահոգութիւնն է յայտնում, որ ՌԴ արտգործնախարարի այդ յայտարարութիւնը կատարուել է Հայաստանի եւ Ադրբեջանի Հանրապետութիւնների արտգործնախարարների հեռավար հանդիպումից ընդամէնը ժամեր առաջ։

Յանկացած կարգաւորման բանաձեւի մէջ առաջնայինը պէտք է լինի Արցախի Հանրապետութեան անկախութեան ճանաչումը։ Իսկ կողմերի միջեւ ցանկացած համաձայնութիւն պէտք է լինի համարժէք եւ միաժամանակեայ։

Ուղղակի անհրաժեշտութիւն է յստակ հայեցակարգի վրայ հիմնուած աշխատանքների իրականացումը, այդ թւում Արցախի Հանրապետութեան հետ ՀՀ-ի ռազմաքաղա-

Բիւրօ… Շար. էջ 3

Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան, Հայոց Ցեղասպանութեան 105-ամեակին Առիթով, ապրիլ 24ին Ծիծեռնակաբերդի բարձունքէն ուղերձ յղեց։ Կարդալ էջ 3։

Գանատայի Պաշտօնական Ընդդիմութեան Ղեկավար՝ Անտրու Շիր Կը Վերահաստատէ Պահպանողական Կուսակցութեան Սկզբունքային Կեցուածքը Հայոց Ցեղասպանութեան Ճանաչման Նկատմամբ

Ապրիլ 24-ին, Հայոց Ցեղասպանութեան 105ամեակին առիթով, Գանատայի Ընդդիմութեան եւ Պահպանողական Կուսակցութեան ղեկավար՝ Անտրու Շիր, Գանատայի Հայ Դատի յանձնախումբին ուղղուած իր ուղերձին մէջ անգամ մը եւս վերահաստատեց իր կուսակցութեան վճռակամ դիրքորոշումը Հայոց Ցեղասպանութեան ճանաչման ուղղութեամբ։

Շիր նշած է, որ Գանատայի Պահպանողական կուսակցութիւնը միշտ պիտի կանգնի Հայ ժողովուրդին եւ արդարութեան կողքին եւ պիտի ընէ իր կարելին, որ նման յանցագործութիւններ ճանաչում ստանան եւ երբեք չկրկնուին։

Հայոց Ցեղասպանութեան 105-ամեակը Գանատայի մէջ ոգեկոչուեցաւ առցանց։ Կարդալ էջ 5։

Al★Nejmah
MIDDLE EASTERN SUPERMARKET
NOW OPEN
Սեփականատէր
Յարութ Սիփան
Ընտանեկան բացառիկ գործառնութիւն
ուր կը գտնէք ձեր բոլոր կարիքները
ուտելիքներու վերաբերեալ
IN HOUSE
COFFEE ROASTING & GRINDING
ROASTING FRESH NUTS
SESAME GRINDING TO MAKE FRESH TAHINA
TANOOR BREAD & IRAQI SAMOON
Սուրճ աղալ եւ խարկել
Հնտեղէն աղալ օրական դրութեամբ
Շուշմայ աղալ եւ թահինի պատրաստել
Թոնիրի հաց եւ իրաքեան սոմուն
Supermarket | Restaurantl I Bakery I Halal Butcher
Վաճառատուն, ճաշարան, փուռ, մսավաճառ
PHONE: 289.232.1200
3085 Hurontario St, Unit 1-6, Mississauga

Նիկոլ Փաշինեանի Ծիծեռնակաբերդէն Յղած Ուղերձը՝ Ցեղասպանութեան 105-ամեակին Առիթով

Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան 24 ապրիլին Ծիծեռնակաբերդի բարձունքէն հետեւեալ ուղերձը յղեց.

«Այսօր՝ 2020 *թուականի Ապրիլի* 24*-ին Հայոց ցեղասպանութեան* 105*-րդ տարելիցն է։ Օսմանեան Թուրքիայի՝ երկար տարիների հայատեաց քաղաքականութիւնը* 1915 *թուականին, երիտթուրքերի կառավարութեան օրօք, հասաւ գագաթնակէտին։*

Տարիներ տեւած եւ պետական որոշմամբ իրականացուած ցեղասպանութեան հետեւանքով Արեւմտեան Հայաստանն ամբողջութեամբ հայաթափուեց. 1,5 *միլիոն մեր հայրենակիցները սպաննուեցին, հարիւր հազարաւոր հայեր դարձան գաղթական, զրկուելով իրենց պատմական հայրենիքում ապրելու իրաւունքից։*

Հայոց ցեղասպանութեան՝ Մեծ Եղեռնի հետեւանքով հայ ժողովուրդը ոչ միայն ահռելի մարդկային կորուստներ կրեց, այլեւ ենթարկուեց հայրենազրկման եւ մշակութային ջարդի։ Անդառնալի էին մեր ժողովրդի հոգեւոր եւ կրօնական ժառանգութեան կորուստները, հսկայական էին նրա նիւթական վնասները։ Օսմանեան կայսրութեան իշխանութիւնների իրականացրած Հայոց ցեղասպանութիւնը ոչ միայն մեր ժողովրդի ինքնութեան, այլեւ ողջ մարդկային քաղաքակրթութեան դէմ ուղղուած յանցագործութիւն էր։

Իսկ 1915 *թուականի Ապրիլի* 24*-ը դարձաւ այս ողջ գործընթացի ամենաուժեղ խորհրդանիշը, որովհետեւ այդ օրը հարիւրաւոր հայ մտաւորականներ, կրօնական ու քաղաքական գործիչներ, երիտթուրքերի կառավարութեան հրամանով, ձերբակալուեցին, աքսորուեցին, սպաննուեցին կամ անհետ կորան։*

Արդէն 55 *տարի Ապրիլի* 24*-ին մենք ոգեկոչում ենք Հայոց ցեղասպանութեան զոհերի յիշատակը։ Առաջին անգամ* 1965 *թուականին էր, երբ հազարաւոր հայեր մայրաքաղաք Երեւանում այդ օրը յիշատակի զանգուածային միջոցառում իրականացնելու հնարաւորութիւն ստացան։ Եւ սա կապուած էր ոչ միայն Խորհրդային Միութիւնում «ջերմացման ժամանակաշրջանի», այլեւ այն փաստի հետ, որ* 1946-49 *թուականներին շուրջ հարիւր հազար հայեր, հիմնականում Հայոց ցեղասպանութեան զոհերի յետնորդներ, հայրենադարձուեցին Հայաստան, դարձան Խորհրդային Հայաստանի լիարժէք մասը, բորբոքելով այստեղ անթեղուած ցաւը, յիշողութիւնը, կարօտը։*

Խորհրդային Հայաստանի իշխանութիւնն Ապրիլի 24*-ը ցեղասպանութեան զոհերի յիշատակի օր յայտարարելու եւ Ծիծեռնակաբերդում ցեղասպանութեան զոհերի յուշահամալիր կառուցելու որոշում կայացրեց։ Եւ այս վեհաշուք կոթողը դարձաւ մեր ժողովրդի յաւերժութեան ամենապերճախօս խորհրդանիշներից մէկը։*

Այդ նոյն ժամանակաշրջանում Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչմանն ուղղուած շարժում սկսուեց նաեւ հայկական սփիւռքի գաղթօճախներում։ Այդ շարժումը, որը տասնամեակներ շարունակ անձնուիրաբար ղեկավարում են սփիւռքի քաղաքական եւ հասարակական կառոյցները, հետեւողական եւ անխոնջ քայլերի շնորհիւ բազմաթիւ երկրներում պսակուեց յաջողութեամբ։

Հայոց ցեղասպանութիւնը պաշտօնապէս ճանաչել են աշխարհի 30 *երկրներ եւ մենք երախտապարտ ենք բոլոր այն պետութիւններին, միջազգային կառոյցներին, հոգեւոր եւ աշխարհիկ առաջնորդներին, ովքեր իրենց համերաշխութիւնն են յայտնում հայ ժողովրդին եւ ճանաչում ու դատապարտում Հայոց ցեղասպանութիւնը։*

Սիրելի՛ հայրենակիցներ,

Այսօր մեր ժողովրդի զաւակներն աշխարհի բոլոր անկիւններում ոգեկոչում են Հայոց Մեծ Եղեռնի անմեղ զոհերին։ Ինչո՞ւ մէկ դար անց չեն մարում մեր զգացմունքները, իսկ մեր սրտերում էլ աւելի վառ է այրւում յիշատակի ճրագը։

Պատասխանը պարզ է։ Անցել է մէկ դարից աւելի, սակայն չեն վերացուած Ցեղասպանութեան հետեւանքները։ Առ այսօր Թուրքիան կատարուածի համար որեւէ զղջում չի յայտնել, ներողութիւն չի հայցել։ Դա է պատճառը, որ մենք այսօր յայտարարում ենք՝ յիշում ենք եւ պահանջում։

Ընդ որում, Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչումը մենք համարում ենք ոչ միայն մեր ազգային, այլեւ համամարդկային օրակարգի հարց, որովհետեւ Ապրիլի 24*-ը ոչ միայն մեր անմեղ զոհերի խնկարկման օր է, այլ նաեւ մարդկութեան դէմ ուղղուած ծանրագոյն յանցագործութեան՝ ցեղասպանութեան եւ ցեղասպան գործողութիւնների մասին եւս մէկ անգամ բարձրաձայնելու, սթափութեան եւ ժխտողականութեան դէմ պայքարի կոչելու օր, ցեղասպանութեան եւ մարդկութեան դէմ ուղղուած այլ ծանրագոյն յանցագործութիւններից մարդկութիւնը պաշտպանելու՝ պետութիւնների պատասխանատուութեան վերահաստատման օր։*

Ո՞րը պէտք է լինի ուրեմն, Ապրիլի 24*-ից մեր հետեւութիւնը։*

Առաջինը. 1915 *թուականին երիտթուրքերի կառավարութեան կողմից հայ ժողովրդի նկատմամբ մահուան դատավճիռ է կայացուել, բոլոր ուժերը նետուել են այդ դատավճռի ի կատար ածմանը, մէկուկէս միլիոն հայի նկատմամբ այդ դատավճիռն ի կատար է ածուել, բայց հայ ժողովրդի նկատմամբ ի կատար ածել չի յաջողուել։*

Մէկուկէս միլիոն մեր սրբադասուած նահատակները, ըստ այդմ, աւելի են ուժեղացրել ապրելու, արարելու, հզօրանալու, յիշելու եւ պահանջելու մեր կամքը եւ հայ ժողովուրդը յաղթել է մահուանը։

Երկրորդ եւ նոյնքան կարեւոր հետեւութիւնը հետեւեալն է. Նախորդ դարասկզբին մեր ժողովրդին նետուած մարտահրաւէրներն այսօր էլ գոյութիւն ունեն։ Եւ այդ մարտահրաւէրներից ոչ թէ մազապուրծ լինելու, այլ դրան արդիւնաւէտ դիմակայելու միակ միջոցն ու գործիքն ուժեղ պետականութիւնն է, հզօր պետութիւնը, այնպիսի Հայաստանը, որը պատրաստ է դիմակայել անվտանգութեան բոլոր սպառնալիքներին։

Այո՛, մենք չպէտք է ջանք խնայենք, որ մեր դաշնակիցների հետ մեր յարաբերութիւնները խորանան, դառնան աւելի ինստիտուցիոնալ եւ յուսալի, աշխարհում մեր դաշնակիցների թիւը շատանայ։ Բայց այսպիսի արդիւնքի հասնելու իրական հնարաւորութիւն կարող է ստեղծել միայն ինքնիրեն պաշտպանելու ընդունակ, արժանապատիւ եւ ինքնիշխան պետութիւնը։

Իսկ ինքնիրեն պաշտպանելու ընդունակ, արժանապատիւ եւ ինքնիշխան պետութիւն ունենալու համար մեզ հարկաւոր է ունենալ ժամանակակից բոլոր չափանիշներին համապատասխանող կրթական համակարգ, տինամիք զարգացող բարձր տեխնոլոգիական տնտեսութիւն, ռազմարդիւնաբերական կայացած համալիր, հզօր բանակ եւ յատուկ ծառայութիւններ, իսկ այսպիսի արդիւնքի հասնել հնարաւոր է միայն համահայկական ներուժի համախմբմամբ։ Համահայկական ներուժի Հայաստանի պետականութեան շուրջ համախմբման միջոցով, այնպիսի համախմբման միջոցով, որը կը դառնայ մեր պետականութեան գիտական, դիւանագիտական, տնտեսական առաջընթացի խթան ու երաշխաւոր։

Այս գործնական խնդիրը լուծելու համար մենք պէտք է կարողանանք ձեւակերպել մեր ազգային հայեցակարգը, մեր ազգային գաղափարախօսութիւնը, տեսլականը, որը համազգային համաձայնութիւն կը ձեւաւորի մեր ազգային արժէքների, ազգային նպատակների եւ ազգային ռազմավարութեան շուրջ, որը մեր ինքնութիւնը պաշտպանելու, պահպանելու, զարգացնելու, ժամանակակից աշխարհի եւ առաւել եւս վաղուայ աշխարհի պայմաններում էլ աւելի կենսունակ ու մրցունակ դարձնելու երաշխիքներ կը ստեղծի։

Առաջիկայում հէնց այսպիսի հայեցակարգի եւ ռազմավարութեան նախագիծ կը ներկայացնեմ համահայկական քննարկման։

Սիրելի՛ հայրենակիցներ,

Այս տարի Ապրիլի 24*-ը մենք դիմաւորում ենք բացառիկ պայմաններում։ Նոր տիպի կորոնավիրուսի համավարակը բոլորիս դրել է աներեւակայելի մի իրավիճակում, երբ* 55 *տարի շարունակ տեղի ունեցող ապրիլքսանչորսեան երթը՝ հարիւր հազարաւոր քաղաքացիների մասնակցութեամբ՝ տեղի պիտի չունենայ, որովհետեւ դա համաճարակային ընթացիկ լարուած իրավիճակը չվատթարացնելու պարտադիր եւ անխուսափելի պայման է։*

Նախ ուզում եմ շնորհակալութիւն յայտնել մեր բոլոր հայրենակիցներին՝ կառավարութեան այս որոշմանը ըմբռնումով վերաբերուելու համար։ Հարկ է արձանագրել, որ նմանատիպ իրավիճակում են նաեւ սփիւռքի մեր հայրենակիցները, ովքեր կրկին կորոնավիրուսի համավարակի պատճառով չեն իրականացնելու աշխարհի տարբեր երկրներում աւանդաբար տեղի ունեցող բազմահազարանոց երթերը, յիշատակի բազմամարդ միջոցառումները։

Բայց ճգնաժամային այս իրավիճակում մենք փորձել ենք գտնել ապրիլքսանչորսեան յիշատակի միջոցառումներին նոյնիսկ աւելի մեծ մաշտապ եւ ընդգրկում հաղորդելու հնարաւորութիւն, եւ այս տարի միլիոնաւոր մարդիկ աշխարհի տարբեր հատուածներից ապրիլքսանչորսեան երթին մասնակցելու հնարաւորութիւն կ՚ունենան, որովհետեւ այս տարի երթը տեղի կ՚ունենայ վիրտուալ տարածքում։

Եւ ուրեմն, կեցցէ՛ ազատութիւնը,

Կեցցէ՛ Հայաստանի Հանրապետութիւնը,

Կեցցէ՛ Արցախի Հանրապետութիւնը,

Կեցցէ՛ հայկական սփիւռքը,

Եւ կեցցե՛նք մենք եւ մեր երեխաները, որ ապրում ենք եւ ապրելու ենք ազատ եւ երջանիկ Հայաստանում։

Յիշում ենք եւ պահանջում»։

Գանատայի մօտ ՀՀ դեսպան Անահիտ Յարութիւնեանի ուղերձը Ցեղասպանութեան 105-րդ տարելիցի կապակցութեամբ

Սիրելի՛ հայրենակիցներ,

105 *տարի առաջ Օսմանեան կայսրութիւնը իրականացրեց հայ ժողովրդի ծրագրուած բնաջնջումն ու հայրենազրկումը։ Դա մի ոճիր էր, որն ուղղուած էր ոչ միայն հայութեան, այլեւ ողջ մարդկութեան եւ քաղաքակրթութեան դէմ։ Դա մի ոճիր էր, որ այդ ժամանակ դեռ անգամ անուն չունէր։ Հետագայում տրուած բոլոր ձեւակերպումները՝ միայն մասնակիօրէն են արտայայտում հայ ժողովրդի վերապրած ողբերգութիւնը, դրա ծաւալներն ու աւերիչ հետեւանքները։*

Ցաւօք, համավարակի այս պայմաններում, ինչպէս ամենուր, այնպէս էլ Գանատայում մենք ստիպուած եղանք չեղարկել ծրագրուած բոլոր տեսակի ոգեկոչման արարողութիւններն ու միջոցառումները։ Սակայն այս իրողութիւնը ոչ մի կերպ մեզ չի կարող կաշկանդել եւ ետ պահել մեր արդարացի պահանջը բարձրաձայնելուց։

Ուստի որպէս Պետութիւն, որպէս 20*-րդ դարասկզբի առաջին ցեղասպանութիւն վերապրած ժողովուրդ, մեր պարտքը պէտք է լինի հետեւողականօրէն պայքարել աշխարհում մարդկութեան դէմ իրագործուած ամենադաժան յանցագործութեան՝ ցեղասպանութեան բոլոր դրսեւորումների դէմ՝ ազգատեացութիւնից մինչեւ բնաջնջում, անտարբեր լռութիւնից, ատելութեան սերմանումից մինչեւ ժխտում։ Այս պայքարը մեզ է պարտադրում վերապրած ժողովրդի մեր կարգավիճակը։*

Յիշատակի այս պահին՝ կը ցանկանայի վերահաստատել Հայաստանի եւ հայ ժողովրդի խորին երախտագիտութիւնը Գանատայի իշխանութիւններին եւ ժողովրդին՝ մեր պատմութեան ամենադաժան ժամանակահատուածում ցուցաբերած բացառիկ համերաշխութեան, եւ Ցեղասպանութիւնը պաշտօնապէս ճանաչելու եւ դատապարտելու համար։

Սիրելի հայրենակիցներ,

Այժմ առաւել քան երբեւէ մենք գիտակցում ենք, որ հայ ժողովրդի պատասխանը Հայոց եղեռն իրագործողներին եւ ժխտողներին պէտք է լինի ուժեղ, ժողովրդավար եւ բարեկեցիկ Հայաստանը՝ խարսխուած Հայաստան-Արցախ-Սփիւռք կուռ եռամիասնութեան վրայ։

Եւ այսօր մենք՝ որպէս այդ եռամիասնութեան վկայութիւն, եկէք մեր ձայնը միաւորենք աշխարհի բոլոր անկիւններում Հայոց Ցեղասպանութեան սուրբ նահատակների յիշատակը ոգեկոչողներին եւ մտովի ծաղիկներ խոնարհենք Ծիծեռնակաբերդի անմար կրակի մօտ։

ԲԻՒՐՕ... Սկիզբը էջ 1

քական համագործակցութեան պայմանագրի ստորագրումը, եւ Արցախի Հանրապետութեան միջազգային ճանաչման ուղղութեամբ ակտիւ քայլերի ձեռնարկումը։

Ակնկալում ու պահանջում ենք ՀՀ իշխանութիւններից բանակցային գործընթացում առաջնորդուել Արցախի ժողովրդի 1991*թ. անկախութեան եւ հետագայ սահմանադրական հանրաքուէներով արդէն իսկ կայացած կամարտայայտութեամբ։*

ՀՀ իշխանութիւնները պարտաւոր են պաշտօնապէս յայտարարել, որ սեղանին չկայ հակամարտութեան փուլային կարգաւորում ենթադրող փաստաթուղթ, որ Հայաստանը դա ստորագրելու արտաքին ճնշումների ենթակա չէ։

Միաժամանակ, հարկ ենք համարում արձանագրել, որ արտաքին ճնշումներին դիմակայելու միակ միջոցը համազգային համերաշխութիւնն է, որն ստեղծելու գլխաւոր պատասխանատուն ՀՀ իշխանութիւններն են. Արցախի հիմնահարցում, բոլո՛րս, ազգովի պատասխանատուութիւն եւ անելիք ունենք։

Հ.Յ.Դ. ԲԻՒՐՕ

Ուիլսընի իրաւարար վճիռը Հայաստան-Թուրքիա սահմանը ճշդող միակ իրաւական փաստաթուղթն է. Կ. Մանոյեան

Հարցազրոյց ՀՅԴ Բիւրոյի անդամ, ՀՅԴ Բիւրոյի Հայ դատի եւ քաղաքական հարցերու գրասենեակի պատասխանատու Կիրօ Մանոյեանի հետ

30-35 տարի առաջ հատուցումներու մասին կարելի է ըսել՝ բաւական բացասական տրամադրութիւն կար քաղաքական շրջանակներու մօտ: Հիմա այդ փոխուած է, եւ եթէ տակաւին ամբողջական դրական տրամադրութիւն չկայ, բոլորին համար պարզ է, որ Հայոց ցեղասպանութեան՝ Թուրքիոյ կողմէ ճանաչումը հարցի կարգաւորման գործընթացի միայն սկիզբը կրնայ ըլլալ, որովհետեւ հիմնական հարցը հատուցումներն են: Պէտք է նաեւ շեշտել, որ, միջազգային օրէնքի համաձայն, պայման չէ, որ Թուրքիան նախ ճանչնայ ցեղասպանութիւնը, եւ ապա մենք հատուցումներու հարց բարձրացնենք, թէեւ, բնականաբար, Թուրքիոյ կողմէ իր գործած յանցագործութեան ճանաչումը կը դիւրացնէ հատուցումներու հարցը իր հետ բարձրացնելուն:

– Յարգելի՛ ընկ. Մանոյեան, այս տարի լրանում է ցեղասպանութեան 105-րդ տարելիցը: Ինչպէ՞ս կարելի է գնահատել Հայ դատի ուղղութեամբ տարուող աշխատանքների վիճակը ներկայումս՝ նկատի ունենալով մասնաւորապէս ամիսներ առաջ ԱՄՆ Կոնկրէսի երկու պալատների եւ Սիրիայի խորհրդարանի կողմից մեծ ոճիրի ճանաչման եւ դատապարտման իրողութիւնները:

– Նախ անհրաժեշտ է յստակեցնել կամ վերյիշեցնել ընթերցողներուն, որ Հայ դատի աշխատանքները չեն վերաբերիր միայն ցեղասպանութեան առնչուող հարցերուն՝ ճանաչում, դատապարտում եւ հատուցումներ. մեր՝ ՀՅԴ-ի Հայ դատի յանձնախումբերն ու նաեւ գրասենեակները որոշ պարագաներու նոյնիսկ առաւելաբար կը գործեն Հայաստանի Հանրապետութեան միջազգային վարկի բարձրացումին, Արցախի Հանրապետութեան միջազգային ճանաչումին եւ արտաքին կապերու զարգացումին, Ջաւախքի հայութեան իրաւունքներու պաշտպանութեան ուղղութեամբ: Բոլոր ուղղութիւններով աշխատանքներու ծաւալն ու չեշտադրումները կախեալ են տուեալ միջավայրի քաղաքական պայմաններէն: Ինչ կը վերաբերի ուղղակի Հայոց ցեղասպանութեան առնչուող հարցերուն, ապա պէտք է արձանագրել, որ յատկապէս Ձեր նշած վերջին դրական արդիւնքներէն ետք Թուրքիան բաւական դժուար կացութեան մէջ կը գտնուի, որովհետեւ այդ երկու երկիրներուն՝ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն եւ Սուրիոյ օրէնսդիր մարմիններուն կողմէ որդեգրուած՝ ցեղասպանութեան ճանաչումի կամ ճանաչումը վերահաստատող բանաձեւերը քաղաքական յատուկ նշանակութիւն ունին:

ԱՄՆ-ն կը հանդիսանայ Թուրքիոյ կարեւորագոյն դաշնակիցներէն մէկը, եւ այդ առումով անոր օրէնսդիր իշխանութեան երկու պալատներուն կողմէ որդեգրուած բանաձեւերը նաեւ պատգամ եւ ուղեցոյց են Թուրքիոյ միւս դաշնակիցներուն, անոնց, որոնք ցարդ նման բանաձեւեր կամ դիրքորոշում չունին, թէ կարելի է նման դիրքորոշում որդեգրել: Ինչ կը վերաբերի Սուրիոյ խորհրդարանի բանաձեւին, ապա այն յատկանշական է մի քանի առումներով. բանաձեւին ներածականին մէջ յստակ կը յիշուի Արեւմտեան Հայաստանը, երկրորդ՝ կը հաստատուի նաեւ, որ ցեղասպանութեան արարքներուն մէկ մասը գործադրուած է նոյնինքն Սուրիոյ տարածքներուն վրայ, եւ որպէս այդպիսին՝ Սուրիան ականատես իսկ է գործուած ոճիրին: «Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը» արդէն շուրջ 15 տարիէ ի վեր կը խօսի ցեղասպանութեան ճանաչումէն հատուցումներու խնդրին անցնելու անհրաժեշտութեան մասին, եւ այդ ուղղութեամբ առած ենք որոշ քայլեր: Արդէն, երբ յիսնամեակէն սկսաւ ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչումի գործընթացը, նպատակը ի վերջոյ հատուցումներու հարցը բարձրացնելն էր, հատուցումներու հարցին բարձրացումին համար անհրաժեշտ քաղաքական մթնոլորտն ու ենթահողը պատրաստելն էր, յատկապէս՝ Պաղ պատերազմի միջազգային քաղաքական իրականութեան մէջ: Այժմ մէկ կողմէ Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչումի փաստը աշխարհով մէկ, միւս կողմէն Հայաստանի անկախ հանրապետութեան գոյութիւնը ստեղծած են ցեղասպանութեան հատուցումներու հարցը բարձրացնելու թէ՛ քաղաքական ենթահողը եւ թէ՛ բազմաթիւ հնարաւորութիւններ հայ ազգին համար:

– Այս հարցազրոյցը լոյս կ՚ընծայուի այն ժամանակահատուածում, երբ, հաստատուած աւանդոյթի համաձայն, ԱՄՆ նախագահը յայտարարութիւն կ՚անի Հայոց ցեղասպանութեան առիթով: Որո՞նք են մեր կանխատեսումները, եւ արդեօք այնքան ծանրակշի՞ռ են քաղաքական հակափաստարկները, որ չպէտք է ակնկալիքներ փայփայենք, թէ ամերիկեան բարձրագոյն իշխանական համակարգն այս տարի եւ մօտակայ ժամանակահատուածում կ՚ամբողջացնի իր յստակ դիրքորոշումը այս հարցում:

– Ամերիկեան բարձրագոյն իշխանութիւնը միայն գործադիր իշխանութիւնը չէ. Միացեալ Նահանգներուն մէջ կայ իշխանութեան երեք՝ օրէնսդիր, գործադիր եւ դատական թեւերու փոխադարձ հակակշռումի սահմանադրական կարգ: Ճիշդ է, որ ԱՄՆ նախագահը, ով կը ղեկավարէ գործադիր իշխանութիւնը, նաեւ պետութեան գլուխն է, բայց Միացեալ Նահանգներու անունով խօսելու իրաւունքը միայն իրմով չէ սահմանափակուած: Հաշուի առնելով ԱՄՆ-ի օրէնսդիր իշխանութեան՝ Կոնկրէսի երկու պալատներուն վերջին բանաձեւերը, որոնց քիչ առաջ անդրադարձանք, այլեւս անառարկելի է, որ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգները կը ճանչնայ Հայոց ցեղասպանութիւնը, դեռ չեմ խօսիր 50-էն 49 նահանգներուն կողմէ տարբեր ձեւի ճանաչումի քայլերը, որոնք անպայման դրական քաղաքական մթնոլորտ ստեղծած են: Հարցն այն է, որ պէտք է ԱՄՆ-ի գործադիր իշխանութեան համար եւս այդ ճանաչումը միանգամընդմիշտ, անվերադարձ կերպով կատարուի, իսկ այդ ճանաչումը միայն նախագահին ուղերձով չի սահմանափակուիր. կարեւոր է, որ այն այլեւս մաս կազմէ գործադիր իշխանութեան հաստատագրուած քաղաքականութեան, որ բնականաբար կ՚ազդուի մէկ նախագահի դիրքորոշումէն, բայց ատով չի վերջանար: Այս ուղղութեամբ է, որ Ամերիկայի Հայ դատի յանձնախումբը աշխատանք կը տանի: Վստահ եմ, որ ի վերջոյ հասնելու ենք այդ թիրախին, եւ այդ ճամբուն վրայ ԱՄՆ-ի այսօրուան նախագահին դիրքորոշումը, որ անցեալ մի քանի տասնամեակներուն սովորաբար կ՚արտայայտուի նախագահին տարեկան Ապրիլ 24-ի ուղերձով, բնականաբար ունի շատ կարեւոր նշանակութիւն: Այս ուղղութեամբ աշխատանքը գլխաւորաբար ամերիկահայութեան գործն է, բայց քանի որ հարցը կը վերաբերի ամբողջ հայ ժողովուրդի պատմութեան եւ իրաւունքներուն, բոլորս ոչ միայն ակնկալիք, այլ նաեւ ընելիք ունինք: Բոլորս ըսելով՝ թէ՛ պետութիւն, թէ՛ հայրենաբնակ եւ սփիւռքաբնակ հայութիւն՝ իրենց բոլոր թեւերով: Ձեր հարցումին պատասխանելով՝ ոչ միայն յուսահատելու պատճառ չունինք, ընդհակառակը՝ այս յաջողութիւնները նոր յաջողութիւններու դուռ կը բանան:

– Իսկ առհասարակ ո՞ւր ենք հասել ցեղասպանութեան ճանաչման, դատապարտման եւ կորուստների հատուցման ուղղութեամբ: Արդէն մի քանի տարի է, որ համապատասխան թղթածրար է պատրաստւում: Այս թղթածրարի նկատագիրն ի՞նչ է լինելու, գործնական ի՞նչ ընթացք է նախատեսւում մօտ ապագայի համար թղթածրարի հետապնդման առումով, եթէ ի հարկէ կան համապատասխան ծրագրեր, եւ կարելի է այդ մասին խօսել:

– Թղթածրարը, որուն կ՚ակնարկէք, կ՚ենթադրեմ՝ կը վերաբերի Հայոց ցեղասպանութեան 100-րդ տարելիցին առիթով որդեգրուած համահայկական հռչակագրին մէջ նշուող թղթածրարին: Այդ հռչակագրին կէտերէն մէկը կ՚ըսէ. «Կ՚արտայայտէ Հայաստանի եւ հայ ժողովուրդի միասնական կամքը Հայոց ցեղասպանութեան փաստի համաշխարհային ճանաչման հասնելու եւ Ցեղասպանութեան հետեւանքներու վերացումի հարցով, որուն համար կը մշակէ հատուցումներու համապարփակ թղթածրար՝ դիտելով զայն անհատական, համայնքային եւ համազգային իրաւունքներու եւ օրինական շահերու վերականգնման գործընթացի մեկնարկ»: Այս թղթածրարի ուրուագիծը կայ նոյնինքն համահայկական հռչակագրին մէջ. օրին յատուկ աշխատանքային խումբ մը պատրաստեց նաեւ թղթածրարի նախագիծ եւ յանձնեց Հայաստանի Հանրապետութեան օրուան նախագահին: Այնուհետեւ Երեւանի մէջ տեղի ունեցան մի քանի հանդիպումներ՝ նախաձեռնութեամբ եւ համակարգումով Հայոց ցեղասպանութեան իրաւական հարցերի գիտավերլուծական կենտրոնին, այդ նախագիծին եւ այլ ուսումնասիրութիւններու հիման վրայ մէկ ամբողջական տարբերակ յառաջացնելու նպատակով: 2018-ի իրադարձութիւններէն ետք աշխատանքները դանդաղեցան: Յոյս ունիմ՝ շուտով կը վերսկսին: Այստեղ պէտք է յիշեմ նաեւ ՀՅԴ Բիւրոյի նախաձեռնութեամբ եւ պատուէրով խումբ մը հայ եւ օտար մասնագէտներու մասնակցութեամբ 2007-ին ձեւաւորուած Հայոց ցեղասպանութեան հատուցումներու ուսումնասիրութեան խումբի աշխատանքը: Այդ խումբին վերջնական եւ ամբողջական զեկոյցի անգլերէն բնագիրը հրապարակուեցաւ 2014-ի Սեպտեմբերին: Ցարդ հրապարակուած են այդ զեկոյցին ամբողջական եւ կամ համառօտ տարբերակները հայերէն, թրքերէն, ֆրանսերէն, սպաներէն, լեհերէն. շուտով կը հրապարակուի նաեւ արաբերէնով: Այս ուսումնասիրութիւնը տարբեր ակադեմական եւ քաղաքական հանրային քննարկումներու հիմնական ատաղձը եղած է եւ պիտի շարունակուի ըլլալ: Որոշ իմաստով այս խումբի աշխատանքը շարունակելու համար հիմնադրուեցաւ եւ ԱՄՆ-ի մայրաքաղաքին մէջ 2016-ին գրանցուեցաւ Արդարութեան եւ մարդկային իրաւանց հայկական իրաւական կեդրոնը, որուն հոգաբարձուներու խորհուրդին անդամ են տարբեր երկիրներէ մասնագէտներ եւ գործիչներ: Կարգ մը գործնական պատճառներով դանդաղած այս կեդրոնի աշխատանքն ալ նոր թափ ստանալու կարիք ունի: Յաճախ, երբ հատուցումներու մասին կը խօսուի, շատեր կը կարծեն, որ այդ միայն իրաւական-դատական գործողութիւններու միջոցով պիտի ըլլայ. այդպէս չէ, թէեւ նաե՛ւ դատական գործեր յարուցելն ալ այդ ամբողջ զինանոցին մաս կը կազմէ: Այդպէս չէ, որովհետեւ միջազգային օրէնքները տակաւին ամբողջապէս պատասխան չունին հայ ժողովուրդին դէմ գործադրուած այս ոճիրին համար հատուցումներու խնդիրներուն: Մէկ կողմէ միջազգային օրէնքները անընդհատ կը զարգանան, միւս կողմէ նման յանցագործութիւններու հատուցումի հարցերը շատ արդիական դարձած են: Հատուցումներու հարցով առնուած են շարք մը քաղաքական, իրաւական եւ ակադեմական քայլեր: Քաղաքականը կը վերաբերի յատկապէս Միացեալ Նահանգներու օրէնսդիր մարմնին՝ Կոնկրէսէն ներս կատարուող աշխատանքներուն, որոնցմէ գլխաւորը Ներկայացուցիչներու պալատին կողմէ 2011-ին որդեգրուած բանաձեւն է՝ Թուրքիոյ կողմէ բռնագրաւուած եկեղեցապատկան կալուածներու վերադարձի մասին: Նման բանաձեւ որդեգրուեցաւ նաեւ 2017-ին Գալիֆորնիոյ Ծերակոյտին կողմէ: Հատուցումներու մասին քաղաքական հրապարակային քննարկումներ եղած են նաեւ Եւրոխորհրդարանին եւ Ֆրանսիայի Ազգային ժողովին անդամներու մասնակցութեամբ Պրիւքսէլի եւ Փարիզի մէջ: Հատուցումներու շուրջ ակադեմական տարբեր համաժողովները Հայաստանէն Լիբանան, Արժանթին, Հոլանտա, Գանատա ու այլուր, ըստ էութեան, քաղաքական քննարկումներ են, որովհետեւ կը ծառայեն հարցի քաղաքական արծարծումին հող պատրաստելուն: 30-35 տարի առաջ հատուցումներու մասին կարելի է ըսել՝ բաւական բացասական տրամադրութիւն կար քաղաքական շրջանակներու մօտ: Հիմա այդ փոխուած է, եւ եթէ տակաւին ամբողջական դրական տրամադրութիւն չկայ, բոլորին համար պարզ է, որ Հայոց ցեղասպանութեան՝ Թուրքիոյ կողմէ ճանաչումը հարցի կարգաւորման գործընթացի միայն սկիզբը կրնայ ըլլալ, որովհետեւ հիմնական հարցը հատուցումներն են: Պէտք է նաեւ շեշտել, որ, միջազգային օրէնքի համաձայն, պայման չէ, որ Թուրքիան նախ ճանչնայ ցեղասպանութիւնը, եւ ապա մենք հատուցումներու հարց բարձրացնենք, թէեւ, բնականաբար, Թուրքիոյ կողմէ իր գործած յանցագործութեան ճանաչումը կը դիւրացնէ հատուցումներու հարցը իր հետ բարձրացնելուն: Տարբեր տեսակի ու չափի հատուցումներու հետ կապուած որոշ դատական գործեր յարուցուած են Միացեալ Նահանգներու եւ Թուրքիոյ մէջ. վերջինը՝ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան կողմէ՝ Սիսի կաթողիկոսարանի կալուածին վերադարձի հարցով: Դատական բնագաւառին մէջ եւս անհրաժեշտ է աշխատանքներու համադրումը:

«Դրօշակ», թիւ 4 (1638), Ապրիլ 2020

ՀՈՐԻԶՈՆ www.horizonweekly.ca

horiZon
ARMENIAN WEEKLY
VOL. 25 No. 48-9 (1277-8) APRIL 27 - MAY 4, 2020

Virtual pilgrimage to Dzidzernakaberd bring Armenians together

YEREVAN—A virtual pilgrimage to the Dzidzernagapert Armenian Genocide Memorial Complex took place on April 24, with Armenians from all over the world taking part in the innovative event by texting their names to a specified number, and seeing them displayed on the columns of the monument.

Armenia's Office of the High Commissioner of Diaspora Affairs announced the initiative on the previous day, and urged Armenians from around the world to participate.

Public Radio of Armenia reported that 653,797 names were projected on the columns, during a special virtual concert that was scheduled to last until dawn.

Armenia officially kicked off the 105th anniversary commemorative events at 11 p.m. local time on April 23 when church bells across Armenia tolled for three continuous minutes, and street lights were turned off in Yerevan and other regions. Raphael Patkanian's famed song, "Come My Nightingale" (Ari im sokhak) played across the country as Armenians directed their collective gaze to the Dzidzernagapert memorial hill, from where a purple light shot up to illuminate the night sky in the nationwide—and collective—commemoration of the Armenian Genocide.

Armenia, Artsakh leaders commemorate Armenian Genocide

YEREVAN—In lieu of the annual procession of government officials to the Dzidzernagapert Armenian Genocide Memorial Complex, this year each leader separately made the pilgrimage there to honour the victims of the Armenian Genocide and to assert the imperative of the international recognition of the crime.

President Armen Sarkissian, Prime Minister Nikol Pashinyan and his spouse Anna Hakobyan, National Assembly Speaker Ararat Mirzoyan and Armenia's High Commissioner for Diaspora Affairs Zareh Sinanyan were among the leaders to visit Dzidzernagapert and pay their respects.

In Artsakh, President Bako Sahakian visited the Armenian Genocide memorial in Stepanakert and issued a statement. Also issuing a statement was Artsakh's president-elect Arayik Harutyunyan.

President Sarkissian proposes a more historically inclusive Dzidzernakaberd

YEREVAN—Armenia's President Armen Sarkissian is proposing the construction of a vast park on the grounds of the Dzidzernagapert Armenian Genocide Memorial Complex in an effort to make it more historically inclusive.

In addition to suggesting the planting of 1.5 million trees to represent the Martyrs of the Genocide, he also proposed that the park be sectioned to represent the provinces of Western Armenia, the Diaspora and present-day Armenia.

Trump tightens Turkey's grip over White House policy

WASHINGTON—In the wake of last year's near-unanimous recognition of the Armenian Genocide by the U.S. House and Senate, President Donald Trump has chosen to close out his first term in office — isolated and alone — as the last remaining American enforcer of Ankara's gag-rule against honest U.S. remembrance of this crime, a move sharply condemned by the Armenian National Committee of America.

For four straight years, President Trump failed to properly condemn as 'genocide' the Ottoman Turkish government's annihilation of millions of Armenians, Greeks, Assyrians, Chaldeans, Syriacs, Arameans, Maronites and other Christians in his annual April 24th commemorative statement — despite having campaigned on a promise to stand up for persecuted Christians and other at-risk faith-based groups around the world.

"Armenian Genocide denial is a policy manufactured in Ankara, exported to America, and enforced in Washington by President Trump," said Armenian National Committee of America ANCA Executive Director Aram Suren Hamparian. "Once again, President Trump copied and pasted the transparently euphemistic, patently offensive April 24th evasions issued by Barack Obama and his other predecessors — essentially isolating his Administration as the last major American co-conspirator in Turkey's obstruction of justice for the Armenian Genocide."

"Despite last year's near-unanimous Congressional recognition of the Armenian Genocide, President Trump has, once again, granted Turkish President Erdogan — an openly anti-American dictator — a veto over honest U.S. remembrance of Turkey's WWI-era genocide of millions of Armenians and other Christians."

With over 15,000 viewers and strong support from the Prime Minister, party leaders and elected officials, Canadians commemorated the Armenian Genocide virtually

OTTAWA — Due to the restrictive circumstances caused by the COVID-19 pandemic, this year's Armenian Genocide commemoration events were organized differently.

Canadians were invited to join a live broadcast organized by the Armenian National Committee of Canada (ANCC) and the Armenian Youth Federation of Canada (AYF Canada).

The virtual commemoration was broadcast live via ANCC's social media accounts and drew over 15,000 viewers from different parts of the country, reported the ANCC.

"We were tremendously pleased with the high number of viewership and despite the ongoing challenges related to COVID-19, we were happy that we were able to create this one-time opportunity for Canadians to commemorate this very important historic event" said Hrag Tarakdjian, co-president of the ANCC.

During the broadcast, Prime Minister Justin Trudeau addressed thousands of Canadians with an unprecedented strong message sent to the ANCC, and the entire Armenian-Canadian community, upholding Canada's principled stance on the recognition of the Armenian Genocide, condemning the Ottoman Turkish Empire's crime against humanity and reminding everyone to not remain indifferent in the face of hate and discrimination.

The leader of the Official Opposition and the Conservative Party of Canada, the Hon. Andrew Scheer addressed the commemoration as well, sending a powerful message of genocide remembrance and condemnation, while pledging his party's strong support to the Armenian community.

Leaders of the Bloc Québécois (Yves-François Blanchet) and the New Democratic Party of Canada (Jagmeet Singh) also sent commemorative messages. Furthermore, eleven cabinet ministers, two provincial leaders — Premier Doug Ford of Ontario and Premier Jason Kenney of Alberta — and over 50 federal and provincial parliamentarians and municipal representatives issued commemorative statements, standing in solidarity with the Armenian-Canadian community.

"The amount of support and solidarity we have received both from our elected officials and the general public is truly overwhelming and a strong testament to the ongoing advocacy work spearheaded by the ANCC" said Shahen Mirakian, co-president of the ANCC.

The commemoration also featured a short documentary segment featuring Canada's humanitarian response to the Armenian Genocide, moving testaments from the youth, messages from Armenia's ambassador to Canada, HE Anahit Harutyunyan, community leaders and the head of the Armenian Church in Canada, Archbishop Papken Tcharian.

"Remembering is simply not enough. While we remember, we are committed to continuing our struggle to demand justice and reparation for the Armenian Genocide and we look forward to continuing our collective work to achieve those goals" concluded Tarakdjian and Mirakian.

It is important to honour the memory of 1.5 million Armenians who lost their lives during the genocide'

BRYAN MAY, CHAIRMAN OF THE CANADA- ARMENIA PARLIAMENTARY FRIENDSHIP GROUP

CAMBRIDGE—On April 21, Nazeeg Haneshian, Senior Correspondent of Horizon Weekly, had a virtual interview with Hon. Bryan May, Member of Parliament for Cambridge, who has been the Chair of the Canada-Armenia Parliamentary Friendship Group since 2017.

In the meeting Bryan May provided updates regarding the current pandemic, and shared his gratitude to the local Armenian Community that has been responsive and taking all necessary measures at this time. He suggested resources available to the community, acknowledging the efforts of all those on the front lines, including public servants, local essential workers and the leadership of Prime Minister Trudeau.

Bryan May shared his message to the Armenian Community as we approach April 24, "It's important we continue to honour the memory of over 1.5 million Armenians that lost their lives during the genocide." This year will not be different as "people will come together to share their stories and compassion," although it may not be physically this year.

At the close of the meeting, Hon. May encouraged everyone to reach out to family, friends and anyone that may be physically alone at this time — to remind them that although we are physically distant, there are many tools to keep us all socially connected.

'Like you, we will bear witness'

ALBERTA PREMIER JASON KENNEY

EDMONTON—Alberta Premier Jason Kenney issued this statement in remembrance of the Armenian Genocide:

"A horrific new chapter in human suffering began 105 years ago when the Ottoman government launched the systematic deportation and extermination of Armenians.

"No one was spared. More than one million people — men and women, children and the elderly — were slaughtered outright or died from forced marches and disease. This mass murder was accompanied by robbery, rape and starvation on a massive scale.

"Genocide has deeply scarred the Armenian people. It is imperative that we, and all free peoples, preserve the memory of the atrocities inflicted on them.

"To all Albertans of Armenian descent, we join you in profound grief for the families destroyed and the history lost. Like you, we will not forget. Like you, we will bear witness."

Artsakh President-elect meets with ARF Central Committee

STEPANAKERT—Artsakh's president-elect Arayik Harutyunyan on April 22 met with the chairman of the Armenian Revolutionary Federation Artsakh Central Committee Davit Ishkhanyan, with the participation other members of the ARF body.

At the start of the meeting Ishkhanyan congratulated Harutyunan on his election on his and Artsakh ARF's behalf.

Harutyunyan explained that the meeting with the ARF, at his invitation, was part of his overall outreach to political forces working in Artsakh. The ARF will be represented in the soon to be convened National Assembly.

The participants of the meeting exchanged views on ways to overcome challenges that have arisen during this time of global crisis.

The president-elect emphasized the unique and important role the ARF has played in state-building efforts in Artsakh and in effort to confront the challenges facing the republic.

The sides agreed that such meetings to exchange views and become acquainted with each other's approaches would take place in the future.

Also taking part in the meeting were the head of the "Homeland" bloc parliamentary faction Artur Tovmasyan, the spokesperson of Harutyunyan's "Free Homeland" party, Vahram Poghosyan, as well as ARF Artsakh Central Committee members Vahram Balayan, Artur Mosiyan and Ara Poulouzian, the editor of Aparaj newspaper, which is the official publication of ARF Artsakh.

A Mari Usque Ad Mare

FEDERAL GOVERNMENT COMMITS AN ADDITIONAL $1.1B FOR COVID-19 VACCINE

On April 23 Prime Minister Justine Trudeau held a press conference during which he announced an additional $1.1-billion in federal funding for COVID-19 research and vaccine development. Prime Minister Trudeau said that the need for understanding the virus and further testing is deemed necessary and crucial before re-opening up Canadian economy.

Prime Minister Trudeau said that alongside all the health measures that Canada has in place now, and with Canada being on the right track, "we need to be thinking not just about the next weeks, but about the next months." This is where the funding being put forth by the federal government will be key.

The funding will be split into three different areas. Firstly, $115-million more will be put forth for research, developing and production of vaccines and treatments in Canada. Trudeau hopes this additional funding will be able to offset the supply and demand struggle that Canada faced with personal protective equipment in the early stages of this pandemic. The second area, that $662-million will be put into is for research projects on how brain and airway cells are affected by COVID-19. Additionally this portion of the funds will be used for extensive clinical trials. The final portion of the fund, $350-million will be designated for national testing, modelling, data-monitoring and the tracking of COVID-19 in Canada.

"The better we understand this virus, its spread and its impact on different people, the better we can fight it and eventually defeat it," said Prime Minister Trudeau.

OVER $200 MILLION FOR VULNERABLE CANADIANS

Amid the COVID-19 pandemic millions of more dollars will be going out to vulnerable Canadians. In a press conference Prime Minister Justin Trudeau announced a couple of new programs that will be helping women's shelters, Indigenous services and the Reaching Home program. These new funds will be an addition to the already promised $157-million that is being used to address homeless needs in the country.

$40-million will be invested in women's shelters and sexual assault centres across the country. This funding will be given to Women and Gender Equality Canada where a designated $26-million will be used immediately to address the needs of 575 violence against women shelters. $4-million will be given to the Canadian Women's Foundation to help fund the sexual assault centres across the country. An additional $10-million has been designated to the Indigenous Services Canada which will used to support and fund the 46emergency Indigenous women and children's shelter on reserves and in the Yukon.

Executive Director of Women's Shelters Canada Lise Martin said that the timing of the funding was "crucial for shelters and the women and children they support. We are committed to getting these funds to shelters and transition houses as quickly and easily as possible. We know that shelters were already struggling with high demand and a lack of funding before the pandemic."

Trudeau said that this funding is here to help communities buy things like physical barriers or renting new spaces to keep people safe amid the coronavirus outbreak. "The communities that need this funding have now been identified, and money is getting to them," said Trudeau. "For people from Victoria to Hamilton, and Regina to St. John's, help has arrived."

PREMIERS TO DECIDE HOW AND WHEN ECONOMY REOPENS.

During a press conference on April 25, Prime Minister Justine Trudeau said: "the provinces will have a lead role in determining how their economies reopens." Leaving It up to the Premiers of the provinces to take initiative and decide how and when they take the next steps.

Two days earlier, Saskatchewan Premier Scott Moe said that "we have to find the middle ground that continues to keep our case numbers low and keep Saskatchewan people safe while at the same time allowing for businesses to reopen and Saskatchewan people to get back to work."

New Brunswick Premier Blaine Higgs, on day later, said that "with the knowledge we have today of the virus and how it spreads, it would not be appropriate for us to suggest that we were in position to do anything other than to prevent mass gatherings and to ensure we didn't have a huge breakout in our community and in our province. Let's hope that innovation takes over and things will look differently next year at this time, but at this stage, we're basing the decisions on the facts we have."

Also on April 25, Ontario Premier Doug Ford, said "there's no one that wants to open up the economy more than I do but we are going to do it responsibly through the guidance of our chief medical officer of health."

"Canadians can take comfort in the fact that all of our orders of government have been working together in a very strong and aligned way," said Prime Minister Trudeau.

ISHKHAN GHAZARIAN

Lavrov calls for 'liberating' lands, Yerevan says 'no concessions'

MOSCOW, YEREVAN—As the foreign ministers of Armenia and Azerbaijan were preparing to hold a virtual meeting with the participation of the OSCE Minsk Group Co-chairs on April 21, a disagreement was brewing between Moscow and Yerevan, when Russia's Foreign Minister Sergey Lavrov claimed that the negotiating sides were moving toward a phased, or stage-by-stage, approach to settle the Karabagh conflict.

Speaking at a virtual roundtable on April 21, Lavrov said that the negotiating sides were actively discussing a conflict settlement that proposed during a meeting in Moscow last year between the foreign minister of Armenia and Azerbaijan, Zohrab Mnatsakanyan and Elmar Mammadyarov.

"There are Madrid principles, there are documents prepared by the Russian Federation in 2010-2011, the so-called Kazan document. There are projects that were distributed in April last year in Moscow at the meeting of the Ministers of Foreign Affairs of Russia, Armenia and Azerbaijan with the participation of the Co-Chairs, and they are now being actively discussed," Lavrov said, implying that the an eventual settlement of the conflict will be done in a phases—or stage-by-stage—approach.

Lavrov went a step further in his remarks by saying that "assuming at the first stage the solution of the most pressing problems, which are the liberation of a number of areas around Nagorno-Karabagh and the unlocking of transport, economic and other communications."

"I am convinced that when we come to the decision to sign these documents, it will be the most important step in the implementation of the resolutions of the UN Security Council, which are in question and which, once again, demanded to stop the war and start negotiating," added Lavrov. "We started to negotiate, we need to agree now. This is what we are achieving as Co-Chairs of the OSCE Minsk Group."

Mnatsakanyan said that Lavrov, in his remarks, had made references to myriad documents "including documents which were discussed during the last two years. These approaches came up in 2014 and 2016 and they are unacceptable for the Armenian sides."

"There have been and will not be concessions. The Armenian sides will never exercise that approach," added Mnatsakanyan.

"Since 2018, the talks on the Karabagh conflict have been limited to the discussion and assessment of approaches which the sides exercised during specific times. The option of settlement, suggested in 2014, is not on the negotiating table now. We have expressed our position clearly, stating that security is the priority for the Armenian sides," explained Mnatsakanyan. "We have expressed our stance and our approaches very clearly."

The Armenian foreign minister also added that the principle of self-determination was a key factor being presented by Armenia during the negotiations.

"Those who think that it is possible to negotiate one thing and present something else to the the public are mistaken. No decision can be made without the people of Artsakh," emphasized Mnatsakanyan.

Any given proposal for a resolution to the conflict must include the recognition of Artsakh's independence

YEREVAN—The ARF Bureau issued the following statement regarding Russian FM Lavrov's remarks:

The Bureau of the Armenian Revolutionary Federation expresses its concern over statements made by the Russian Foreign Minister today [April 21] at this juncture of the Artsakh (Karabagh) conflict peace negotiations. The ARF Bureau is also concerned that the Russian Foreign Minister's statements were made hours before the foreign ministers of Armenia and Azerbaijan were scheduled to hold a virtual meeting.

Any given proposal for a resolution to the conflict must include the recognition of Artsakh's independence. There must be parity in any agreement between the sides and it must be reached concurrently.

It is imperative that all approaches are realized through succinct vision, which in that regard include the signing of the strategic-political cooperations agreement between the republics of Artsakh and Armenia, as well as taking active steps toward the international recognition of the Artsakh Republic.

We anticipate and demand from Armenia's authorities that in the negotiation process they be guided the 1991 declaration of independence by the people of Artsakh and subsequent constitutional referenda as an expression of their free will.

The Armenian government must officially announce that there is no document on the table that calls for the phased approach to the conflict resolution and Armenia will not sign such an agreement under external pressures.

At the same time, we find it imperative to state that the only way to confront external pressures is through national accord and harmony. the establishment of which solely lies on the shoulders of Armenia's authorities. All of us, as a Nation, bear responsibility and have work to do for the Artsakh issue.

ARF BUREAU

April 21, 2020

ANCC partners to provide 1.6 million meals to the needy

BY BERYL WAJSMAN, *"The Suburban"*

MONTREAL—Armenian National Committee of Canada (ANCC) is urging the Armenian-Canadian community to make donations to La Tablée des Chefs project "Les Cuisines Solidaires" —which will provide 1.6 million meals to food banks across Canada with the help of different partners, in memory of the 1.5 million innocent victims of the Armenian Genocide.

"Yes hishum yem yev pahanjum yem — I remember and demand." This is the slogan of the Armenian Genocide Remembrance Movement...

On April 24th we remember the Armenian Genocide. Every year there is a remarkable outpouring of Montrealers to commemorate the Armenian Genocide. Some marches in recent years in Montreal had over 10,000 participants including representatives of some two dozen cultural communities. Raphael Lemkin, the brilliant international jurist who coined the word genocide and authored the basis of the Genocide Convention, called the Armenian Genocide the "first genocide of the 20th century." [...] Lemkin didn't want anyone to forget the Armenian Genocide nor the Jewish Holocaust itself.

In light of the ongoing spread of the coronavirus, this year's March has of course been cancelled. But Armenian National Committee of Canada (ANCC) is urging the Armenian-Canadian community to make donations to La Tablée des Chefs project "Les Cuisines Solidaires" — which will provide 1.6 million meals to food banks across Canada with the help of different partners, in memory of the 1.5 million innocent victims of the Armenian Genocide. All donations are tax deductible and can be made online at : www.tableedeschefs.org

Hrag Tarakdjian and Shahen Mirakian, co-presidents of the ANCC issued a statement that reads, "We are proud of our partnership with this great organization and we strongly believe that as the Armenian-Canadian community is preparing to mark the 105th anniversary of the Armenian Genocide under the current difficult circumstances, it is our duty to help our fellow Canadians who are most in need, in honour of our 1.5 million victims"

Jean-François Archambault, Managing Director and Founder of La Tablée des Chefs responded that, "We are proud to partner with the ANCC and the Armenian community across Canada, in order to mark the 105th anniversary of the Armenian Genocide. Seeing the serious impacts of the crisis in our communities, we looked for a way to help people and imagine a great implication of leaders and actors of the agrifood sector. The response to our call was immediate: in less than a week, we mobilized generous public and private partners, received confirmations from chefs across the province and the support of many stakeholders in the agrifood industry!"

ԼՈՌԻ - ՋԱՒԱԽՔ
ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

ԿԱՆԳՆԻՆՔ ԼՈՌԻԻ ԵՒ ՋԱՒԱԽՔԻ ԿՈՂՔԻՆ

Գուգարաց աշխարհը կը կազմէ Հայաստանի հիւսիսային պարիսպը, ըլլալով պատմական մեր շարք քաղաքակրթութիւններուն հիմնաքարը։ Ջաւախքի և Լոռիի շրջանները այսօր ալ կը հանդիսանան հայոց հիւսիսային պատուարը և անոնց հզօրութիւնը երաշխաւորն է Հայաստան աշխարհի ամրութեան և ամրապնդման։

Հ.Յ.Դ. Գանատայի շրջանի Լոռիի և Ջաւախքի օժանդակութեան յանձնախումբը տարիներով ի վեր կը գործէ Հայաստանի հիւսիսային պարիսպի ամրապնդման ի խնդիր։ Մեր հայրենակիցներու անսակարկ օժանդակութեամբ ցարդ իրականացուած են բազմաթիւ ծրագիրներ և պիտի շարունակենք նորանոր աշխատանքներով սատարել այդ կենսական շրջաններու ամրապնդման և հզօրացման։

2018 Մայիս, բացում Լոռիի մարզի Վանաձորի վերանորոգուած ՀՅԴ Ակումբի

2019 Օգոստոս, Ախալքալաքի երիտասարդական կեդրոնի վերանորոգում։ Ախալքալաք, Ախալցխա եւ Նինոծմինդայի կեդրոններու ծրագիրներ Ջաւախքի մէջ։

2011-էն ի վեր ամեն տարի, Հ.Յ.Դ. Գ.Լ.Շ.-ը կը կազմակերպէ ամառնային պատանեկան ճամբարներ Լոռիի մարզին մէջ։

☐ Այո, կը փափաքիմ զօրակցիլ Լոռի Մարզի եւ Ջաւախքի ծրագիրներուն
Yes, I would like to participate and support the Lori region and Javakhk programs

Name
Address
City
Province
Postal Code

Home Phone
Cell Phone
Business Phone
E-mail Address

I would like to donate:
☐ $ 100
☐ $ 250
☐ $ 500
☐ $ 1000
Other ☐ $ ________

My donation is enclosed:
☐ Cash
☐ Cheque

Address:
Lori-Javakhk Committee
Armenian Community Centre of Montreal
3401 Rue Olivar-Asselin
Montreal, Quebec, Canada, H4J 1L5

IT'S TIME TO TOYOTA

The all-new 2020 RAV4 LE FWD

LEASE AT
*$91
FOR 60 MONTHS
260 PAYMENTS

SUGGESTED PRICE OF
$30,404^

The all-new 2020 COROLLA L CVT

LEASE AT
*$63
FOR 60 MONTHS
260 PAYMENTS

SUGGESTED PRICE OF
$22,934^

Images for illustration purposes only

**Prices and monthly payments are estimates only. Actual amounts may vary. The displayed price includes Freight & PDI of $1,815, Air Conditioning Charge of $100 if applicable and Dealer Fees of up to $300. For full and accurate vehicle availability and a detailed quote, please contact your local Dealer. Based on 20,000 km annually. Contact Toyota Gabriel St-Laurent for details.

TOYOTA

Դիմեցէք Սէմ Քարատանալեանին յատուկ սպասարկութեան համար

Sam Karadanalan
Product Consultant
Tel: 514 748 7777 **Ext.:** 3010
skaradanalan@toyotagabriel.com

TOYOTA
GABRIEL
ST-LAURENT

3333, ch.de la Côte-de-Liesse
Saint-Laurent, Québec, H4N 3C2
514 748-7777
toyotagabrielstlaurent.com
‹ OPEN SATURDAYS ›

Gary(Giro)Chahinian
President, Broker of Record
THE DIAMOND REALTY
Brokerage
416-235-2500
God Bless you all & stay safe,
everything will be back to normal soon
The Diamond Realty
With a history of over 30 years
In Toronto's Central Etobicoke!
coming soon!
Gary(Giro)Chahinian
President, Broker of Record
Negotiating. Closing
416-258-8892
Gabriel Chahinian
Broker,
Digital Marketing Specialist
647-580-5818
coming soon!
coming soon!
SOLD
Thinking of Selling or Buying?
Gary
Gabriel
Christine

CIBC
Aline Shnorhokian
Mortgage Advisor
Tel: 1 866 231-8876
Fax: 450 688-7555
Cell: 514 797-1375
aline.shnorhokian@cibc.com

Sutton
ALBERT ARKILANIAN
Courtier immobilier résidentiel
Residential Real Estate Broker
aarkilanian@sutton.com
Cell: 514.962.8822
Bur: 514.426.9595
Fax: 514.426.9596
Satisfaction garantie ou je revends votre propriété gratuitement!*

HONDA
HONDA
GABRIEL
Tro Bachekjian
Sales Consultant
tbachekjian@gabriel.ca
Poste : 4159
www.hondagabriel.com

École De Conduite
AZIG
Driving School
Tel: 514-336-1110
Moniteur-Instructeur

Hôtel du Parlement/
Parliament Building
Bureau/Office 3.2
Québec (Québec)
Tél./Phone 418 644-4050
Bureau de circonscription/
Riding Office
Laval (Québec)
Tél./Phone 450 686-0166
Téléc./Fax 450 686-7153
Guy.Ouellette.CHOM@assnat.qc.ca
assnat.qc.ca

BRING YOUR
OWN WINE
NAZARETH
CLASSIC GRILL
550 Curé Labelle, suite 17, Ste-Rose, QC H7L 4V6
Tel. 450.937.4064

SAMUEL TOPALIAN
450 682-1644
AUTO SAMSON
MÉCANIQUE GÉNÉRALE - REMORQUAGE
SERVICE DE PNEUS MISE AU POINT
4700 BOUL. SAMSON, CHOMEDEY LAVAL, QC.

RE/MAX
Hayk Hartounian
C 514.574.6162
B 514.333.3000

NETTOYEUR
MARIE-CLAIRE
CUEILLETTE ET LIVRAISON GRATUITE
À DOMICILE ET AU BUREAU (MONTRÉAL ET LAVAL)
2535 de Salaberry, Montréal
Tél: 514.334.7830

Հորիզոն
www.horizonweekly.ca

HELP REDUCE THE SPREAD OF COVID-19

TAKE STEPS TO REDUCE THE SPREAD OF THE CORONAVIRUS DISEASE (COVID-19):

- Follow the advice of your local public health authority.
- Wash your hands often with soap and water for at least 20 seconds.
- Use alcohol-based hand sanitizer if soap and water are not available.
- Try not to touch your eyes, nose or mouth.
- Avoid close contact with people who are sick.
- Cough and sneeze into your sleeve and not your hands.
- Stay home as much as possible and if you need to leave the house practice physical distancing (approximately 2 m).

SYMPTOMS

Symptoms of COVID-19 may be very mild or more serious and may take up to 14 days to appear after exposure to the virus.

FEVER
(greater or equal to 38 °C)

COUGH

DIFFICULTY BREATHING

IF YOU HAVE SYMPTOMS

- Isolate at home to avoid spreading illness to others.
- Avoid visits with older adults, or those with medical conditions. They are at higher risk of developing serious illness.
- Call ahead before you visit a health care professional or call your local public health authority.
- If your symptoms get worse, contact your health care provider or public health authority right away and follow their instructions.

FOR INFORMATION ON COVID-19:

1-833-784-4397 canada.ca/coronavirus

Public Health Agency of Canada Agence de la santé publique du Canada

Canada

Il n'y a pas d'âge
pour être heureux !
Manoir Gouin
RÉSIDENCE POUR AÎNÉS AUTONOMES ET SEMI-AUTONOMES
Appartements 1 1/2 à 4 1/2
avec ou sans repas
Nous vous aidons dans les procédures de résiliation.
Chez nous vous seriez en sécurité.
1½ à 4½
RÉSIDENCE ÉVOLUTIVE AVEC SERVICES DE QUALITÉ À PRIX ABORDABLES
12300, boul. Laurentien (angle boul. Gouin) Montréal Qc H4K 2Z6
514 335-1661 - info@manoirgouin.com
Visitez notre site web pour connaître nos promotions
www.manoirgouin.com
Suivez-nous sur Facebook

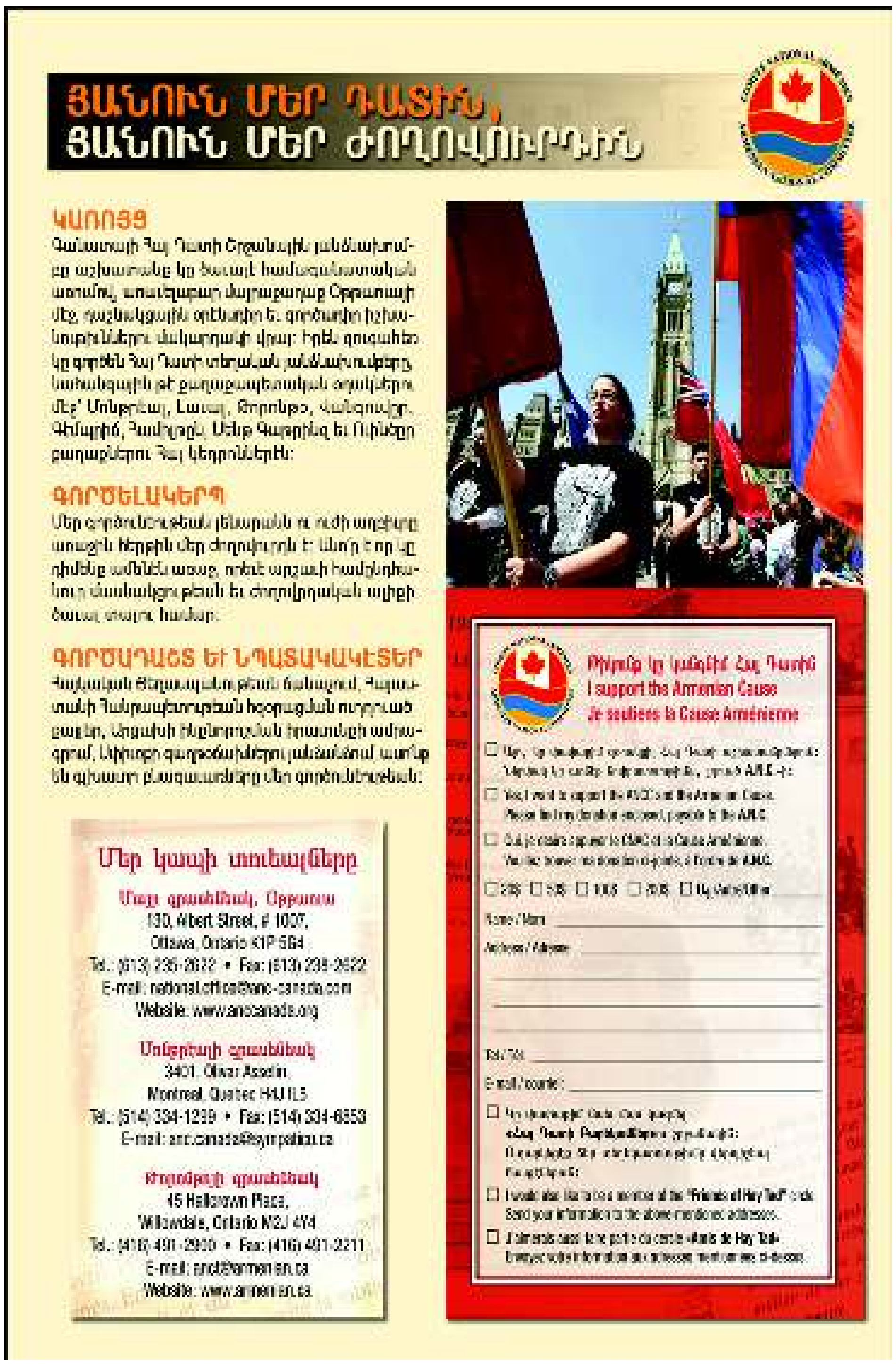

ՅԱՆՈՒՆ ՄԵՐ ԴԱՏԻՆ,
ՅԱՆՈՒՆ ՄԵՐ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ
ԿԱՌՈՅՑ
ԳՈՐԾԵԼԱԿԵՐՊ
ԳՈՐԾԱԴԱՇՏ ԵՒ ՆՊԱՏԱԿԱԿԷՏԵՐ
Մեր կապի սոսնայները
130, Albert Street, # 1007,
Ottawa, Ontario K1P 5G4
Tel.: (613) 235-2622 • Fax: (613) 238-2622
E-mail: national.office@anc-canada.com
Website: www.anccanada.org
3401, Olivar Asselin
Montreal, Quebec H4J 1L5
Tel.: (514) 334-1299 • Fax: (514) 334-6853
E-mail: anc.canada@sympatico.ca
45 Hallcrown Place,
Willowdale, Ontario M2J 4Y4
Tel.: (416) 491-2900 • Fax: (416) 491-2211
E-mail: anct@armenian.ca
Website: www.armenian.ca
I support the Armenian Cause
Je soutiens la Cause Arménienne

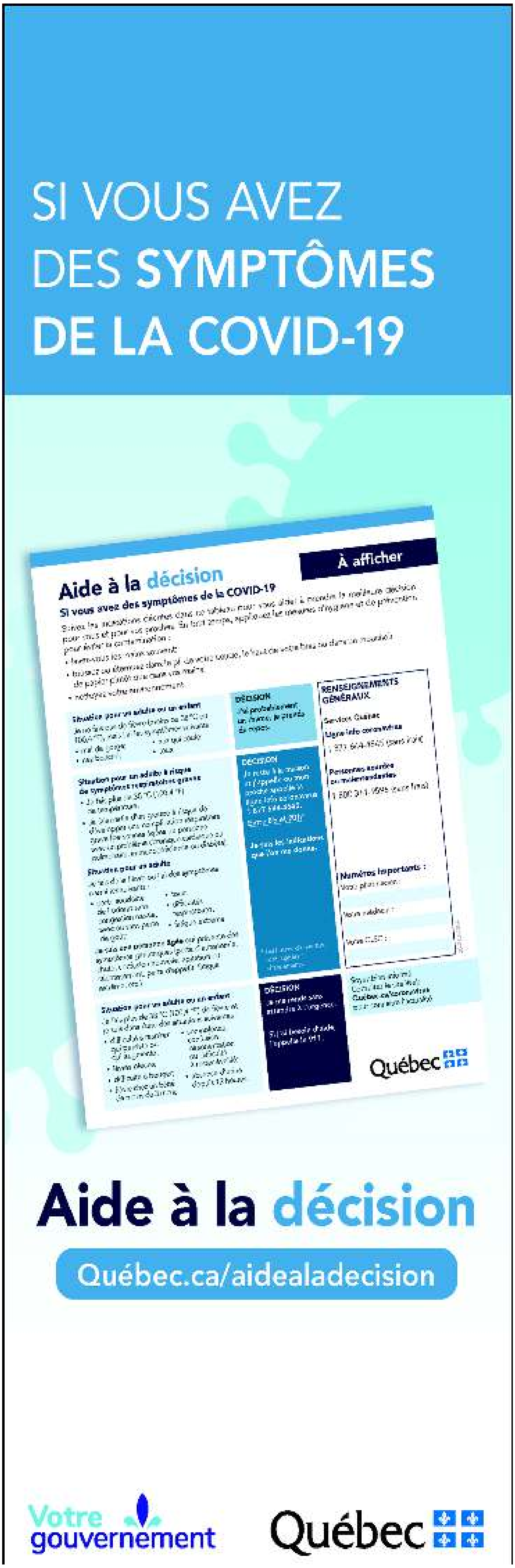

SI VOUS AVEZ
DES SYMPTÔMES
DE LA COVID-19
À afficher
Aide à la décision
Si vous avez des symptômes de la COVID-19
Québec
Aide à la décision
Québec.ca/aidealadecision
Votre gouvernement
Québec

horiZon
HEBDOMADAIRE ARMÉNIEN
VOL. 25 No. 48-9 (1277-8) 27 AVRIL - 4 MAI 2020

Déclaration du premier ministre Trudeau à l'occasion du Jour commémoratif du Génocide arménien

OTTAWA—Le premier ministre canadien Justin Trudeau a fait le 24 avril la déclaration suivante:

«Aujourd'hui, nous nous joignons aux communautés arméniennes au Canada et à travers le monde pour commémorer le génocide arménien et honorer la mémoire de ses victimes. Nous ne devons jamais oublier ce chapitre sombre de l'histoire.

«En ce jour solennel, nous rendons hommage à ceux qui ont souffert injustement et qui ont perdu la vie au cours de cette période tragique. Nous saluons également leurs descendants, dont les canadiens d'origine arménienne qui ont tant contribué à renforcer notre pays.

«Tandis que nous soulignons la force et le courage du peuple arménien, c'est avec espoir que nous aspirons à un avenir fondé sur la paix et le respect mutuel.

«La haine et la violence ne doivent plus jamais sombrer dans l'indifférence. Aujourd'hui, nous nous réengageons à bâtir un monde où personne ne fait face à la discrimination ou la persécution, peu importe son identité, ses origines ou ses croyances».

(Armenews)

Le nouveau président de l'Artsakh rencontre une délégation de la FRA Dachnaktsoutioun

STEPANAKERT—A peine élu, — à la faveur du 2e tour de scrutin organisé le 14 avril sur fond d'une intrusion du coronavirus sur le territoire de l'Artsakh qui a nettement fait baisser le taux de participation, — le nouveau président de la République de l'Artskah et ancien premier ministre Arayik Harutyunyan a rencontré le 22 avril à Stepanakert le chef du Comité central de la Fédération révolutionnaitre arménienne (FRA-Dachnaktsoutioun) de l'Artsakh Davit Ishkhanyan, qui était accompagné lors de l'entretien par d'autres membres de l'instance dirigeante de la FRA-D.

Au début de la rencontre, D.Ishkhanyan n'a pas manqué de féliciter A.Harutyunan pour son élection au nom du Comité de l'Artsakh et de l'ensemble de la FRAD, en Arménie et dans le monde, à quoi A.Harutyunyan a répondu que cette rencontre avec des représentants de la FRA-D, sur son invitation, s'inscrivait dans le cadre de son programme politique visant à faire coopérer les forces politiques présentes en Artsakh. La FRA-D en fait partie, et se prépare à participer à la réunion de la nouvelle Assemblée nationale de l'Artsakh, issue des élections législatives organisées le même jour que le premier tour des présidentielles, le 31 mars dernier.

Le parti majoritaire d'A. Harutunian avait renforcé ses positions à la faveur de ce scrutin dans l'Assemblée, où il frôle la majorité absolue, loin devant le parti de son principal rival et ancien ministre des affaires étrangères de l'Artsakh, Massis Maylian. Quant à la FRA-D, qui elle est bien implantée en Artsakh depuis la guerre de libération, elle n'a pas pu s'imposer davantage lors des dernières élections dans l'Artsakh. Son candidat aux présidentielles a obtenu un faible score, et les

Suite à la page **F2**

Un drone azéri de type «Orbiter» abattu au-dessus de l'Artsakh

STEPAANKERT—Le 21 avril les forces arméniennes ont abattu un drone azéri de type «Orbiter» qui survolait le territoire de l'Artsakh.

Le ministère de la Défense de la République de l'Artsakh affirme que ces dernières semaines plusieurs drones azéris de fabrication israélienne ont été remarqués survolant à proximité du territoire de l'Artsakh.

Le ministère arménien de la Défense met en garde une nouvelle fois l'Azerbaïdjan de ne pas donner lieu à des provocations.

(Armenews)

L'Arménie compte 1 677 cas d'infection du coronavirus et 28 décès

EREVAN—En date du 25 avril, l'Arménie comptait 1 677 patients atteints par le coronavirus en hausse de 81 personnes depuis le précédent rapport journalier du ministère arménien de la Santé.

803 patients étaient guéris et 846 étaient en soins. Au total l'Arménie a réalisé des tests sur 17 342 personnes. Au cours des 24 dernières heures un patient de 71 ans qui avait des maladies chroniques est décédé. Au total le nombre de morts du coronavirus en Arménie s'établit à 28 patients.

(Armenews)

Erevan exige des excuses d'Ankara

EREVAN — Le Premier ministre arménien Nikol Pachinian a exigé le 24 avril, lors des commémorations du 105e anniversaire du génocide arménien, que la Turquie présente des excuses à son pays pour ce «crime contre la civilisation humaine».

Les commémorations sont plus modestes cette année et sans les traditionnels défilés en raison de la pandémie du nouveau coronavirus. Le mémorial auquel se rendaient d'ordinaire les Arméniens près de la capitale, Erevan, a été fermé au public.

Dans une courte allocution vidéo, Nikol Pachinian a affirmé que, plus d'un siècle après les faits, «les conséquences du génocide se font encore sentir».

Après avoir déposé des fleurs au mémorial, il a dénoncé un «crime non seulement contre notre identité ethnique, mais aussi contre la civilisation humaine». «La Turquie n'a toujours pas présenté ses excuses pour ce qu'elle a fait», a-t-il souligné, ajoutant que Erevan «demande» la reconnaissance officielle des massacres de l'époque comme un génocide.

Les arméniens estiment que 1,5 million des leurs ont été tués de manière systématique par les troupes de l'Empire ottoman pendant la Première Guerre mondiale.

La Turquie récuse le terme de génocide, en évoquant des massacres réciproques sur fond de guerre civile et de famine ayant fait des centaines de milliers de morts dans les deux camps.

Le génocide arménien est reconnu comme tel par une trentaine de pays et nombre d'historiens.

Au lieu de se rendre au mémorial près de Erevan, les arméniens du monde entier peuvent envoyer leurs noms via un numéro de téléphone pour qu'ils soient projetés sur ses piliers jusqu'à l'aube.

Les commémorations ont commencé en soirée du 23 avril lorsque les éclairages de rue ont été éteints en Arménie, tandis qu'ont sonné les cloches des églises.

(AFP)

Ara Harutiunian est le nouveau président de l'Artsakh

STEPANAKERT—Ara Harutiunian, homme d'affaires et ancien Premier ministre, a largement remporté l'élection présidentielle en Artsakh. Le second tour s'est tenu le 14 avril, alors que la propagation du coronavirus sur le territoire peuplé d'arméniens est préoccupante.

Les résultats officiels des élections publiés hier ont révélé la victoire de Harutiunian avec 88% des suffrages. Son opposant, ministre sortant des Affaires étrangères de l'Artsakh, Masis Mayilian, a obtenu donc 12%.

Harutiunian, 46 ans, a été le Premier ministre du Karabagh de 2007 à 2017. Il a de vastes intérêts commerciaux dans la région.

Le résultat des élections était presque connu d'avance, surtout depuis que Mayilian a exhorté ses partisans le 5 avril à boycotter le vote en raison de la pandémie de coronavirus. Citant de graves risques pour la santé, il avait précédemment demandé que le vote soit reporté ou annulé.

Mayilian «a pris note» des résultats officiels du vote mais a déclaré qu'ils «n'avaient absolument aucune signification pour notre équipe politique» car il n'avait pas fait campagne pour le second tour. Il a également souhaité à Harutiunian un «succès», citant «l'importance liée à la politique étrangère» des élections dénoncés par l'Azerbaïdjan.

Les inquiétudes liées au coronavirus est apparemment la principale raison pour laquelle seulement 45% des 104 000 électeurs sur les listes de l'Artsakh se sont déplacés dans les bureaux de vote mardi. Le taux de participation s'est élevé à 73% lors du premier tour le 31 mars.

Les arméniens du Karabagh ont également élu leur nouveau Parlement ce jour-là. Le parti de la Patrie libre de Harutiunian a remporté 16 des 33 sièges du Parlement. Quatre autres groupes politiques seront également représentés au parlement local.

S'exprimant après l'annonce de sa victoire, Harutiunian a dit que les retombées économiques du coronavirus seront le premier défi majeur de son mandat.

«Nous devons nous unir non seulement en Artsakh mais aussi nous rassembler autour des autorités arméniennes, car elles portent désormais le principal fardeau de la responsabilité de résoudre ce problème, a-t-il commenté aux journalistes. Les désaccords politiques sont notre principal ennemi sur ce front.»

Le président arménien Armen Sarkissian a félicité Harutiunian pour sa victoire avant même l'annonce des résultats officiels.

Pour sa part, le Premier ministre Nikol Pachinian a félicité les arméniens du Karabagh d'avoir «achevé les élections». «Ils ont mandaté les autorités pour renforcer davantage la sécurité de l'Artsakh et les représenter dans le processus de paix, a tweeté Pachinian le lendemain du scrutin. Nous poursuivons notre étroite coopération avec l'Artsakh pour atteindre nos objectifs communs».

Les diplomates américain, russe et français codirigeant le groupe de Minsk de l'OSCE ont souligné, pour leur part, que le Karabagh n'est pas reconnu comme un État indépendant par la communauté internationale et que «les soi-disant élections présidentielles» ne peuvent pas prédéterminer l'issue des pourparlers de paix entre l'Arménie et l'Azerbaïdjan qu'ils tentent de négocier.

(RFE/RL)

Trump répète le même refrain

WASHINGTON — Le Président américain a répété presque en intégrale le texte de ses déclarations des années précédentes à l'occasion du Génocide arménien.

L'ANCA (Armenian National Committee of America), l'un des principaux lobbies arméniens, a réagi très vivement au fait que Trump n'a pas pris comte du vote unanime du Congrès américain qui nommait par son nom l'entreprise d'extermination des arméniens: un génocide. À la suite de la reconnaissance quasi unanime du génocide arménien par la Chambre et le Sénat l'année dernière, le président Donald Trump a choisi de clore son premier mandat — isolé et seul — en tant que dernier exécuteur américain restant du baillon d'Ankara contre le souvenir honnête des États-Unis de ce crime, une décision vivement condamnée par le Comité national arménien d'Amérique (ANCA).

Pendant quatre années consécutives, le président Trump n'a pas correctement condamné comme «génocide'' l'annihilation par le gouvernement turc ottoman de millions d'arméniens, de grecs, d'assyriens, de chaldéens, de syriaques, d'araméens, de maronites et d'autres chrétiens dans sa déclaration commémorative annuelle du 24 avril — bien qu'il ait a fait campagne sur la promesse de défendre les chrétiens persécutés et d'autres groupes religieux à risque dans le monde.

«Le déni du Génocide arménien est une politique fabriquée à Ankara, exportée vers l'Amérique et appliquée à Washington par le président Trump», a déclaré Aram Suren Hamparian, directeur exécutif du Comité national arménien d'Amérique ANCA. «Une fois de plus, le président Trump a copié et collé les évasions transparentes euphémistes et manifestement offensantes du 24 avril émises par Barack Obama et ses autres prédécesseurs - isolant essentiellement son administration en tant que dernier co-conspirateur américain majeur dans l'obstruction turque de la justice pour le génocide arménien».

«Malgré la reconnaissance quasi unanime du Congrès arménien, l'an dernier, du génocide arménien, le président Trump a, une fois de plus, accordé au président turc Erdogan — un dictateur ouvertement anti-américain — un droit de veto sur le souvenir honnête des États-Unis du génocide turc de la Première Guerre mondiale contre des millions d'Arméniens et de d'autres chrétiens», a poursuivi Aram Hamparian.

«Après avoir promis une présidence de l'Amérique d'abord, le président Trump a poursuivi une politique Turquie d'abord sur le génocide arménien. Ayant promis de protester contre la persécution des chrétiens à l'étranger, il a imposé un bâillon étranger contre le souvenir honnête de ce crime contre des millions de martyrs chrétiens sans défense. Ayant promis de restaurer le leadership américain, il a plutôt confié la politique américaine des droits de l'homme à un dictateur étranger», a conclu Aram Hamparian.

Arménie-Azerbaïdjan: Nᵉ réunion

GÉRARD MERDJANIAN

Comme il fallait s'y attendre, dans le cadre des négociations de paix sur le Haut-Karabagh, rien de nouveau est sorti de la rencontre virtuelle — COVID-19 oblige — sous l'égide des trois coprésidents du groupe de Minsk des six intervenants, le 21 avril.

Chacun a rappelé sa position:

— Pour les coprésidents du groupe de Minsk de l'OSCE: Les prochaines mesures possibles pour préparer les peuples à la paix, les principes et les éléments constituant la base du futur règlement, à savoir les trois principes de base et les six éléments principaux, le tout reposant sur la Charte des Nations Unies, l'Acte final d'Helsinki (Décalogue) ainsi que les mesures à entreprendre pour préparer les populations à la paix.

— Pour le ministre des Affaires étrangères de l'Azerbaïdjan: Les normes et principes du droit international, le décalogue d'Helsinki de 1975 et les quatre résolutions de 1993 du Conseil de sécurité des Nations Unies. Surtout et surtout l'intégrité territoriale du pays, dont le Haut-Karabagh fait partie.

— Pour le ministre des Affaires étrangères de l'Arménie: Les droits de l'homme et son corollaire le droit des peuples à disposer d'eux-mêmes (autodétermination); autres points contenus dans l'Acte final d'Helsinki. L'élément le plus important reste la sécurité physique des habitants du Haut-Karabagh ce qui justifie le maintient de la zone tampon (les sept districts).

— Pour le Représentant personnel du Président en exercice de l'OSCE: Pouvoir mener à bien sa mission d'observation du cessez-le-feu le long de la frontière arméno-azérie et sur la ligne de contact Artsakh-Azerbaïdjan, et donc la nécessité d'avoir les moyens pour le suivi.

Comme à l'accoutumé, le communiqué final rappelle ce qu'il a lieu de faire et de ne pas faire en des termes génériques. Les positions de tout à chacun étant inchangées, la rencontre a été improductive. Les avancées, si tant est qu'il y en ait, ne se produisent qu'en présence de chefs d'État ou pour le moins des ministres des Affaires étrangères des pays coprésidents. Les rencontres des M.A.E arméniens et azerbaïdjanais servent essentiellement à mettre en œuvre les décisions prises par leurs supérieurs.

Quant aux médiateurs, et ce depuis des années, leur activité principale consiste avant tout à éviter que la situation ne dégénère et que les hostilités reprennent, comme ce fut le cas en Avril 2016. Certes si le statu quo est décriée par tout le monde, intéressés compris, il n'en demeure pas moins que cela reste la situation la moins mauvaise.

On notera toutefois le rôle particulier joué par la Russie. C'est sans aucun doute le coprésident le plus actif et le plus influent des trois. Il ne se passe pas un mois sans que l'un des deux belligérants, ou les deux, prennent contact avec Moscou, que ce soit au niveau présidentiel ou niveau ministériel.

Ainsi, il existe une piste de résolution du conflit par étapes (dixit Sergueï Lavrov) dans laquelle l'Arménie «restituerait» dans un premier temps quelques districts de la zone tampon à l'Azerbaïdjan. Par contre rien n'a filtré sur la ou les concessions consenties l'Azerbaïdjan. Erevan a toujours répété que les concessions doivent être mutuelles et non unilatérales comme l'exige Bakou et que la résolution doit être globale, c'est-à-dire intégrer le statut final du Haut-Karabagh.

Kocharian risque d'être infecté par COVID-19, selon les avocats

EREVAN—Les avocats de l'ancien président Robert Kocharian ont renouvelé leurs demandes de libération, affirmant qu'il risquait d'être infecté par le coronavirus.

«L'institution pénitentiaire est dangereuse, car les gardiens qui y travaillent ne sont pas isolés et effectuent des allers et retours avec leur domicile tous les jours», a déclaré l'un des avocats, Hovannes Khudoyan, au service arménien de RFE/RL. «Le cercle de leurs contacts n'est pas connu et le virus peut facilement entrer dans la prison par leur intermédiaire».

Khudoyan a déclaré que Kocharian, 65 ans, fait partie du groupe à risque pour le COVID-19 en raison de son âge et de ses problèmes de santé.

L'équipe juridique de Kocharian avait fait des déclarations de même ordre lorsque l'ex-président qui est actuellement jugé pour coup d'État et corruption avait été renvoyé en prison après un séjour à l'hôpital d'Erevan le 3 avril.

Kocharian a été emmené au centre médical Erebuni à Erevan le 9 mars après s'être plaint de fluctuations de sa tension artérielle. Il avait subi une opération dans un autre hôpital l'année dernière.

Khudoyan a déclaré que lui et les autres avocats de la défense ont demandé la libération de leur client pour raisons de santé dans une pétition soumise à un tribunal de district à Erevan en début de semaine. Il a déclaré qu'ils ont demandé au président du tribunal de confier l'examen de la requête à un juge autre qu'Anna Danibekian, qui préside le procès très médiatisé de Kocharian et de trois autres anciens fonctionnaires.

Mme Danibekian a refusé à plusieurs reprises de libérer Kocharian en attendant le verdict dans cette affaire. Elle devait examiner un appel pour sa libération, signé par trois anciens premiers ministres arméniens, lors d'une audience au tribunal prévue pour le 17 mars. Mais elle a pris un congé de maladie inattendu et a reporté l'audience.

Bien que la juge ait officiellement repris le travail la semaine dernière, elle a décidé que le procès reprendrait le 8 mai. Ce qui a suscité de nouvelles allégations des avocats de Kocharian selon lesquelles les autorités font délibérément traîner les procédures pour garder l'ex-président derrière les barreaux le plus longtemps possible.

(RFE/RL)

LA VOIX DE MA GRAND-MÈRE

LÉNA KADIAN

Sous le ciel gris du printemps montréalais, les gens sont confinés. Gracieuseté d'un virus mondial. Pour une fois, l'humanité entière souffre du même mal. Pour une fois, les peuples de toutes les religions et de toutes les races semblent chanter les mêmes chansons d'espoir. Du moins ce que je leur souhaite, car en tant que sexagénaire, je n'ai pas encore ressenti, que l'être humain aime son prochain, que nos aînés sont respectés ou que la justice règne sur terre, surtout à l'approche du 24 avril.

Tous les ans en avril, les ombres du passé me hantent et la voix de ma grand-mère résonne dans mes oreilles. La voix d'une survivante du génocide des Arméniens. Une voix qui se joint à la mienne, aujourd'hui, pour raconter l'histoire de mon peuple dont le cœur s'arrêta un 24 avril. Le cœur d'un million et demi d'Arméniens, sous le joug de l'empire ottoman. C'était en 1915. Date fatidique à laquelle les survivants d'un génocide, dont ma grand-mère, marchèrent assoiffées, affamés, pieds nus, humiliés... Pour enfin échouer dans un camp de réfugiés. Les années passaient, de pays en pays. La peine et la misère leur tenant compagnie. Ils observaient la lune, parfois les étoiles: reliques du passé, des foyers perdus. Des années plus tard, travail acharné, pleins de sacrifices suffirent à peine à nourrir trois filles dont j'étais l'aînée; portant sur nos épaules le fardeau pesant du génocide ancestral. Le deuil et l'injustice se mêlaient souvent au désir de vivre et de réussir. Perpétuel combat: s'instruire et grandir, s'enrichir, parfois, pour vaincre le sort d'être nés ailleurs qu'en terre des aïeux et oublier peut-être les ombres du passé.

Les années changèrent de crépuscules amers en des aurores d'espoirs. Alors que l'argent habilla mon corps, que la langue de Molière combla mon esprit, le mal de patrie me serrait le cœur. Ce mal en héritage des racines arrachées. Ce mal de troubadours, de pays en pays. Pour trois générations. En quête d'un endroit, pour appeler chez soi... Jusqu'à ce que j'atterrisse en sol québécois.

Toujours et encore, dans mes veines coulait le sang des massacrés. La lutte des déportés, mes entrailles gravait. L'oxygène me manquait. Donc mon âme cria: «Foutez-moi la paix! Démons du passé... Laissez-moi respirer. Je vais m'étouffer!» Mais comment gommer les ombres du passé, quand on est nés enfants de survivants?

Comment ne pas y penser, au seuil du 24 avril? Tous les ans, dans le monde entier, les Arméniens, avec les Grecques, les Tutsis, les Assyriens ou les Vietnamiens, se souviennent de leurs génocides et marchent pour la paix. Cette année la pandémie nous empêche de marcher, nous isole physiquement mais nous unit en pensées. Et la grand-mère que je suis, se pose tellement de questions!

Cette pandémie, servira-t-elle vraiment à réveiller les consciences et radier pour de bon, les guerres de pouvoir ou les massacres prémédités de l'homme contre son frère? Servira-t-elle à se pencher sur les erreurs du passé afin de ne plus les répéter? Servira-t-elle à accepter d'avoir massacré, à demander pardon et renouer les liens entre pays voisins? Servira-t-elle à alléger mon âme pour que je ferme les yeux en disant que le deuil de mon peuple ne se répétera pas? Que les massacres n'auront plus lieu. Que ma grand-mère pourra, enfin, se reposer en paix pour l'éternité?

Sacrée pandémie, je compte sur toi.

Réveille les consciences et rends justice et paix à l'humanité!!

19 avril, 2020.

*) Mme Kadian est l'ancienne directrice de l'École arménienne Sourp Hagop de Montréal

Parti démocratique des peuples: Nous sommes confrontés à la honte du génocide arménien

ANKARA—Le Parti démocratique des peuples (en turc : Halkların Demokratik Partisi (HDP), en kurde: Partiya Demokratîk a Gelan) représenté à la Grande Assemblée nationale (le parlement turc), a publié le communiqué ci-dessous à l'occasion de la journée de commémoration du Génocide arménien:

«Le 24 avril 1915, environ 250 intellectuels et leaders d'opinion arméniens, dont des députés, des écrivains, des journalistes, des enseignants, ont été arrêtés et déporté à Ayaş et Çankırı puis tués. Dans la foulée, sur décision du Comité d'Union et de Progrès, le peuple arménien s'est trouvé dans une large mesure exilé de la patrie, où il avait vécu pendant des millénaires.

Cette «relocalisation», qui a provoqué un génocide, principalement des arméniens, a aussi provoqué de grandes destructions chez les peuples syriaque, chaldéen, yézidi et grec. À la suite du génocide, les biens et les patrimoines culturels ont changé de mains.

La Turquie est confronté depuis 105 ans au Génocide arménien. Au lieu de le reconnaître, elle a donné le nom des principaux auteurs du génocide, Talat et Enver Pachas à des milliers d'espaces publics.

Le grand crime est resté impuni et s'est répété.

La discrimination et le discours de haine sont devenus une règle. 105 ans de discours de haine et de crimes haineux sont devenus des piliers du pays.

Le génocide arménien a été reconnu par des dizaines de parlements à travers le monde. Cependant, l'Assemblée Nationale de notre pays, où la grande catastrophe s'est produite, n'a pas parlé de cette question pendant 105 ans. La grande destruction devrait être discutée non pas dans les Assemblées d'autres pays, mais dans le parlement du pays où elle a été vécue, à la Grande Assemblée nationale turque.

Face aux crimes du passé en Turquie, la reconnaissance et la condamnation apporteront une contribution importante à la paix sociale. En tant que HDP, nous continuerons à lutter pour assurer cette confrontation aux faits.

En tant que petits-enfants des anciens peuples d'Anatolie, nous sommes confrontés à la honte du génocide arménien. Nous partageons la douleur des peuples arménien et assyrien. Nous ressentons la tragédie humaine au plus profond de notre cœur et nous commémorons respectueusement la mémoire de toutes les personnes assassinées.

COMITÉ EXÉCUTIF CENTRAL DU PARTI DÉMOCRATIQUE DES PEUPLES

24 avril 2020

NOUVEAU...

suite de la page **F1**

législatives ne lui ont pas plus permis de progresser sur la scène politique locale.

Mais même si le président sortant du Karabagh, Bako Sahakian, avec lequel le parti entretenait d'excellentes relations, pas plus que le premier ministre d'Arménie, Nikol Pachinian, avec lequel tant B.Sahakian que la FRAD entretiennent des relations difficiles, n'avaient donné de consignes de vote, il n'est un secret pour personne que M. Maylian avait la préférence de N.Pachinian. La victoire d'A.Harutunian ne contrarie donc pas outre mesure la FRA-D. qui a d'ores et déjà esquissé les perspectives d'une collaboration, dans le cadre de la nouvelle crise mondiale provoquée par la pandémie de coronavirus, avec le nouveau président élu de l'Artsakh. Ce dernier a ainsi souligné le rôle unique et important joué par la FRA-D dans le processus d'édification de l'État de l'Artsakh et sa contribution dans ses efforts pour relever les nombreux défis auxquels fait face la jeune République.

Lors de l'entretien, les parties ont convenu de l'importance de renouveler de telles rencontres et de se tenir informés régulièrement de leurs initiatives et projets respectifs.

Assistait aussi à la rencontre le leader du groupe parlementaire «Patrie» Artur Tovmasyan, le porte-parole du parti d'A. Harutyunyan, «Patrie libre», Vahram Poghosyan, ainsi que les membres du comité central de la FRA-D de l'Artsakh Vahram Balayan, Artur Mosiyan et Ara Poulouzian, et le directeur de publication du journal Aparaj, qui est l'organe de presse officiel de la FRA-D de l'Artsakh.

(Armenews)

Հայոց Ցեղասպանութեան 105-Ամեակը Գանատայի Մէջ Ոգեկոչուեցաւ առցանց

Հայ ժողովուրդը՝ Ի Հայաստան եւ սփիւռս աշխարհի, Ուրբաթ 24, Ապրիլ 2020-ին, ոգեկոչեց Հայոց Ցեղասպանութեան 105-րդ ամեակը եւ ճանաչումի ու պահանջատիրութեան սկզբունքով՝ խոնարհեցաւ Մեծ Եղեռնի սրբադասուած նահատակներու յիշատակին առջեւ, ի հեճուկս համաճարակին պարտադրած առցանց ձեւաչափի կիրարման։

Գանատայի հայկական համայնքը եւս, նախաձեռնութեամբ Գանատայի Հայ Դատի յանձնախումբին եւ ՀՅԴ Գանատայի Երիտասարդական Միութեան, Հայոց Ցեղասպանութեան 105-ամեակը ոգեկոչեց առցանց տարբերակով, զոր սփռուեցաւ ընկերային ցանցերու հարթակներուն վրայ։

Ոգեկոչման առցանց տարբերակը կ՛ապահովէր, որ Գանատայի հայ համայնքը մնայ անվտանգ, միաժամանակ՝ հնարաւորութիւն ունենայ ոգեկոչելու Հայոց Ցեղասպանութեան մէկ ու կէս միլիոն նահատակներու յիշատակը։

Ոգեկոչման Հանդիսութեան ընթացքին ելոյթ ունեցան գանատացի պետական ու քաղաքական դէմքեր, համայնքի ղեկավարներ ու հոգեւոր առաջնորդներ, ցուցարուեցաւ վաւերագրական տեսերիզ՝ ցեղասպանութեան վերաբերեալ Գանատայի մարդասիրական գործունէութեան մասին, ինչպէս նաեւ ներկայացուեցաւ հայ երիտասարդութեան խօսքը։

Հանդիսավարն էր՝ ՀՅԴ Գանատայի Երիտասարդական Միութեան անդամ Արիանէ Թասլաքեան։

Ուղերձով հանդէս եկաւ Գանատայի Վարչապետ Ճասթին Թրուտօ, որ խստօրէն դատապարտեց Օսմանեան Թուրքիոյ կողմէ գործադրուած Հայոց Ցեղասպանութիւնը եւ անգամ եւս վերահաստատեց Գանատայի պետութեան հաստատ կեցուածքը այս ուղղութեամբ։ Ան շեշտեց մարդկութեան դէմ գործուած այս ոճիրը յիշելու եւ յիշեցնելու կարեւորութիւնը, յարգելով Հայոց Ցեղասպանութեան 1,5 միլիոն նահատակներու յիշատակը։ Ան նաեւ շեշտեց, որ աւելի քան հարիւր տարի առաջ գործուած այս ոճիրը պէտք է յիշեցնէ համայն մարդկութեան, որ անտարբեր ու լուռ չմնան ատելութեան, խտրութեան եւ վայրագութեան արարքներու դիմաց։ Ան իր խօսքը եզրափակեց ըսելով, որ Գանատան երբեք պիտի չմոռնայ եւ միշտ պիտի յիշէ Հայոց Ցեղասպանութեան անմեղ զոհերու յիշատակը։

Այնուհետեւ, Գանատայի Պաշտօնական Ընդդիմութեան եւ Պահպանողական Կուսակցութեան ղեկավար Անտրու Շիր իր ուղերձին մէջ վերահաստատեց իր կուսակցութեան վճռակամ դիրքորոշումը Հայոց Ցեղասպանութեան ճանաչման ուղղութեամբ։ Ան նշեց, որ 1,5 միլիոն նահատակներու աւանդը վերյիշելով, պէտք է դասեր քաղենք պատմութեան տխուր էջերէն եւ ճանչնանք զայն որպէս մարդկութեան դէմ գործուած ոճիր եւ ցեղասպանութիւն։ Շիր աւելցուց, որ Գանատայի Պահպանողական կուսակցութիւնը միշտ պիտի կանգնի Հայ ժողովուրդին եւ արդարութեան կողքին եւ պիտի ընէ իր կարելին, որ նման յանցագործութիւններ ճանաչում ստանան եւ երբեք չկրկնուին։

Գանատայի մօտ ՀՀ դեսպան Անահիտ Յարութիւնեան իր ուղերձին մէջ նշեց, որ Ցեղասպանութիւնը ոճիր մըն էր, որ ուղղուած էր ոչ միայն հայութեան, այլեւ ողջ մարդկութեան եւ քաղաքակրթութեան դէմ։ Ան ըսաւ, որ որպէս Պետութիւն, որպէս 20-րդ դարասկիզբի առաջին ցեղասպանութիւնը վերապրած ժողովուրդ, մեր պարտքը պէտք է ըլլայ հետեւողականօրէն պայքարիլ մարդկութեան դէմ իրագործուած ամենադաժան յանցագործութեան՝ ցեղասպանութեան բոլոր դրսեւորումներուն դէմ, ազգատեացութենէն մինչեւ բնաջնջում, անտարբեր լռութենէն, ատելութեան սերմանումէն մինչեւ ժխտում։ Ապա, դեսպան Յարութիւնեան շեշտեց.– «Յիշատակի այս պահին՝ կը ցանկանայի վերահաստատել Հայաստանի եւ հայ ժողովրդի խորին երախտագիտութիւնը Գանատայի իշխանութիւններին եւ ժողովրդին՝ մեր պատմութեան ամենադաժան ժամանակահատուածում ցուցաբերած բացառիկ համերաշխութեան, եւ Ցեղասպանութիւնը պաշտօնապէս ճանաչելու եւ դատապարտելու համար»։

Յանուն ՀՅԴ Բիւրոյին, ուղերձով հանդէս եկաւ Բիւրոյի ներկայացուցիչը՝ Ընկ. Յակոբ Տէր Խաչատուրեան։ Ան նշեց, որ Դաշնակցութիւնը նոյն վճռականութեամբ ու յանձնառութեամբ, այս տարի եւս կ՛ոգեկոչէ Հայոց Ցեղասպանութեան տարելիցը, հաստատուն մնալով ցեղասպանութեան համատարած ճանաչման, դատապարտման եւ հատուցման սկզբունքներուն։ Ան նշեց, որ «ճանաչումը առաջին հանգրուաններէն մէկն է, արդարութեան վերականգման միջոցներէն մին, մինչ նպատակը՝ մեր իրաւունքներու ձեռքբերումը անհատական ու հաւաքական մակարդակներով, մանաւանդ՝ հողային պահանջատիրութեան ծիրէն ներս»։ Ան գնահատեց Հայ Դատի նուիրեալ ծառայողներն ու երախտագիտութիւն յայտնեց Գանատայի պետութեան եւ ժողովրդին։

Յանուն Գանատայի ՀՅԴ մեծ ընտանիքին, ուղերձով հանդէս եկաւ Կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ Ընկ. Մհեր Գարագաշեան։ Ան նշեց, որ Հայոց Ցեղասպանութիւնը դեռ եւս կը շարունակուի, որովհետեւ ոճիրը կը մնայ անպատիժ ու անհատոյց, որովհետեւ Օսմանեան կայսրութեան իրաւայաջորդ Թրքական պետութիւնը իր հիմերը նետած կը մնայ հայութենէն խլած հողերուն վրայ, որովհետեւ մեր դարաւոր բնօրանէն տարագրուած հայութեան յաջորդական սերունդներ դատապարտուած կը մնան մաշեցնող դանդաղ մահուան՝ կորսնցնելով ազգային ինքնութիւնն ու համրանք, եւ վերջապէս Ցեղասպանութիւնը կը շարունակուի, որովհետեւ Թուրքիան ու Ատրպէյճանը գրեթէ երեք տասնամեակներ, ձեռք ձեռքի տուած, Հայաստանը կը պահեն երկկողմանի պաշարման մէջ, իսկ Արցախեան հարցին կու տան Թրքավարի լուծումներ, որ կը միտի հայութեան ի սպառ ոչնչացման։ Ան մատնանշեց, որ այս տարի

Ի. Սաղաթէլեան. «Հայոց Ցեղասպանութեան Ճանաչումը Եւ Պահանջատիրութիւնը ՀՅԴ-ի Հիմնական Օրակարգային Հարցերից Են»

Հայոց ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչումը եւ պահանջատիրութիւնը կը շարունակեն մնալ Դաշնակցութեան հիմնական օրակարգային հարցերուն առանցքը։ Այս հաստատումը կատարեց ՀՅԴ Հայաստանի Գերագոյն մարմնի ներկայացուցիչ Իշխան Սաղաթէլեան 24 ապրիլին Երեւանի Կոմիտասի անուան պանթէոնին մէջ։

Հայոց ցեղասպանութեան 105-ամեակին առիթով ապրիլ 24-ին Կոմիտասի անուան պանթէոնին մէջ ՀՅԴ Բիւրոյի եւ Հայաստանի Գերագոյն մարմնի անդամները ծաղկեպսակ զետեղեցին Կոմիտասի շիրիմին եւ, ի դէմս անոր, խոնարհեցան Մեծ եղեռնի սրբադասուած նահատակներու յիշատակին առջեւ։

Լրագրողներուն հետ ունեցած զրոյցին ընթացքին Գերագոյն մարմինի ներկայացուցիչը անդրադարձաւ նաեւ Հայոց ցեղասպանութեան 100-րդ տարելիցի համահայկական հռչակագիրի դերին ու իմաստին. «Վերջին տարիներուն կարեւորագոյն ձեռքբերումներէն մէկը նաեւ 2015-ին ընդունուած հռչակագիրն էր, որ Հայ դատի լուծման ուղղութեամբ համազգային ուժերը համախմբելու իմաստով շատ կարեւոր փաստաթուղթ է։ Մեր պետութիւնը, կը կարծեմ, պէտք է հաւատարիմ մնայ այդ փաստաթուղթի տառին եւ ոգիին», հաստատեց Ի. Սաղաթէլեան՝ աւելցնելով, որ Դաշնակցութիւնը միշտ առաջին շարքերուն մէջ եղած է եւ պիտի շարունակէ ըլլալ՝ հայ ժողովուրդի իրաւունքներու պաշտպանութեան, վերականգնման եւ պահանջատիրութեան հարցը օրակարգի վրայ պահելու առումով։

Մեկնաբանելով օրեր առաջ «պահանջատիրութիւն» չեզոքացումը կարգախօսէն հանելու փորձերը՝ ՀՅԴ Գերագոյն մարմինի ներկայացուցիչը նշեց. «Մենք շատ արագ արձագանգեցինք։ Ատիկա մեզի համար անընդունելի, դատապարտելի երեւոյթ է։ Պահանջատիրութիւնը եւ Հայոց ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչումը պէտք է ըլլան Հայաստանի արտաքին քաղաքական օրակարգի վրայ, եւ եթէ յայտնուի ոեւէ մէկը, որեւէ հիմնարկ, պաշտօնեայ, որ այս հարցը դնէ հարցականի տակ, մենք շատ կտրուկ պիտի արձագանգենք։ Ասիկա մեզի համար սկզբունքային խնդիր է, եւ, կը կարծեմ, հայ ժողովուրդի պայքարի հետագայ շարունականութեան իմաստով կարեւոր գրաւական է»։

Ի. Սաղաթէլեան անդրադարձաւ նաեւ Հայ դատի աշխարհասփիւռ յանձնախումբերու եւ գրասենեակներու աշխատանքներուն՝ փաստելով, որ վերջիններս ամէնօրեայ դրութեամբ կը կատարեն հետեւողական աշխատանքներ՝ թէ՛ Հայոց ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչման եւ հատուցման, եւ թէ Արցախի եւ Հայաստանի շահերու հետապնդման առումով։

Եզրափակելով՝ ան նաեւ աւելցուց, որ քաղաքական կուսակցութիւններուն 24 ապրիլին պէտք է կարելութիւն տրուէր ծաղկեպսակ զետեղելու Ծիծեռնակաբերդի յուշահամալիրին մէջ. «Մենք այսօր հոս ենք, քանի որ այդ կարելիութենէն զրկուած են քաղաքական կուսակցութիւնները, եւ միայն պետական պատուիրակութիւններուն ընձեռուած է այս առիթը։ Մենք կը կարծենք, թէ, արտակարգ դրութեան կարգը պահելով, այսօր պէտք էր քաղաքական կուսակցութիւններուն այդ հնարաւորութիւնը տրուէր։ Մենք ունէինք նախաձեռնութիւններու ծրագիր։ Նաեւ ՀՅԴ Հայաստանի երիտասարդական միութիւնը աւանդական «Ջահերով երթ»-ի խորհուրդը պահելու իմաստով ունէր փոքր ծրագիր, դժբախտաբար պարէտատունէն արձագանգներ չեղան, փորձ կատարուեցաւ կապ հաստատելու, սակայն չյաջողեցանք»։

Հայոց Ցեղասպանութեան 105 ամեակին կ՛ուղեկցի Սեւրի Ուիլսընեան դաշնագրի 100 ամեակը, որ հիմնաքարը պէտք է ըլլայ մեր նպատակաուղղուած պահանջատիրութեան ու դատին։ Ան իր ելոյթը եզրափակեց, նշելով, որ ամենուրեք ու ամէն վայրկեան, ՀՅ Դաշնակցութիւնը ծառայութեան առաջին գիծին վրայ պիտի մնայ, յանուն հայ ժողովուրդի երազներուն իրականացման ու յաւերժական երթին։

Գանատայի Հայ Դատի յանձնախումբի անունով ելոյթ ունեցան յանձնախումբ Ատենապետը՝ Ընկ. Հրակ Տարաքճեանն ու Փոխ-Ատենապետը՝ Ընկ. Շահէն Միրաքեանը։

Հուսկ, ներկայացուեցաւ նաեւ հայ երիտասարդութեան խօսքը։ Ելոյթ ունեցան Արմէն Գարօ Ուսանողական Միութեան, ՀՅԴ Գանատայի Երիտասարդական ու Պատանեկան Միութիւններու ներկայացուցիչները։

Եզրափակիչ խօսքով ելոյթ ունեցաւ Գանատայի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Բաբգէն Արքեպիսկոպոս Չարեան։ Ան ըսաւ, որ Հայկական Ցեղասպանութեան 105-ամեակին, անգամ մը եւս կը խոնարհինք մեր սրբադասեալ նահատակներուն յիշատակին առջեւ, մեր աղօթքներով կը դիմենք անոնց բարեխօսութեան եւ կ՛ուխտենք աննահանջ շարունակել անոնց կտակին իրականացման պայքարի ուխտը։ Ան շեշտեց, որ նահատակներուն ժառանգորդներուս պարտքն է անոնց յիշատակը, հաւատքի խայծը անմար պահել մեր նոր սերունդներու սրտին ու կեանքին մէջ։ Սրբադասուած նահատակներուն կտակին տէր կը կանգնինք, երբ մեր մէջ ապրեցնենք եւ միասնական ճիգերով անոնց անաւարտ երազները իրականացնենք ու կենսագործենք։ Այդ պատգամը տարուէ տարի կը վերանորոգուի ու մեր հոգիներուն մէջ այսօ՛ր ալ կը հնչէ նոյն ուժգնութեամբ, Ապրիլ 24-ին եւ տարուան իւրաքանչիւր օրը, եզրափակեց Առաջնորդ Սրբազանը։

Նշենք, որ հանդիսութիւնը յագեցած էր գեղարուեստական յայտագրով, որուն ընթացքին ելոյթ ունեցան Էլի Պէրպէրեանն ու Վաղօ Ադամեանը։

horiZon

H O R I Z O N
Hebdomadaire arménien
A r m e n i a n W e e k l y
Publié par / Published by
Les Publications Arméniennes (1991)
3401, Olivar-Asselin
Montréal, Québec
Canada H4J 1L5

Abonnement annuel / Yearly subscription
Canada
2e classe - 2nd class: $80
plus applicable taxes
1re classe - 1st class: $95
États-Unis / USA
1re classe - 1st class: $95 US
Ailleurs / Elsewhere
1re classe - 1st class: $125 US

Administration / Publicité
Sylva Ehramdjian-Bachekjian
(General Manager)
Tél.: (514) 332-3757
Télécopieur/Fax (514) 332-4870
E-Mail:sylva@horizonweekly.ca
Courrier de deuxième classe
/No. 40065294 / Second class mail
Dépôt légal: bibliothèques nationales du Québec et du Canada - ISSN 0708580X

Վարիչ Խմբագիր՝
Վահագն Գարագաշեան
Վարչական պատասխանատու՝
Սիլվա Պաշըգճեան
Քարտուղար՝ Մարինա Տէր Խաչատուրեան
Աւագ խմբագիր՝
Վրէժ-Արմէն Արթինեան
Անգլերէն/Ֆրանսերէն՝ Վիգէն Աբրահամեան, Թինա Սիւլահեան
Ձեւաւորում եւ Սրբագրիչ՝
Քրիստափոր Միքայէլեան

Թորոնթոյի Ներկայացուցիչներ՝
Գրիգոր Հոթոյեան, (416) 494-1921
Ժագ Վարպետեան, (416) 722-9225

Լուսանկարիչներ՝ Արմէն Ալեմեան, Մայք Թաշճեան, Իշխան Ղազարեան, Վազգէն Տէկիրմէնթաշ

Financé par le gouvernement du Canada
Funded by the Government of Canada
Canada

Ghadir Meat & Restaurant
Ghadir Meat & Restaurant
T. 416-750-7404
T. 416-750-7400
1848 Lawrence Avenue E.
Scarborough, ON M1R 2Y4
E-mail: info@ghadirmeatmarket.com

RE/MAX West Realty Inc., Brokerage
Independently Owned and Operated
Anto Keledjian
Sales Representative
Residential & Commercial
HALL of FAME
Dir: (416) 930-2686
Bus: (416) 588-6777
570 Bloor St. W., Toronto, ON M6G 1K1
ANTOK13@GMAIL.COM • WWW.TORONTOSOLD.CA

SŪQ
2 Champagne Drive # B9
Toronto, ON M3J 2C5
Tel: (416) 661 8998
www.suqkitchen.ca

ANI Ristorante
905.761.6484
1450 Clark Ave. West,
Thornhill ON L4J 7R5

Sutton
Sutton Group-Admiral Realty Inc., Brokerage
1206 Centre Street, Thornhill, Ontario L4J 3M0
Annie Varbedian
Sales Representative
Direct: (416) 918-3615
Office: (416) 739-7200
Fax: (416) 739-9367
annievarbed@hotmail.com
www.suttongroupadmiral.com
Each Office is Independently owned and Operated

hearing aid source
Andre Ayvazyan HIS B.AS
andre@HearingAidSource.ca
416 754 4327 (HEAR)
Parkway Mall, 85 Ellesmere Rd., #65, Toronto, ON, M1R 4B9

Diamond Realty Inc.
Gary Chahinian
President, Broker of Record
416-258-8892
Gabriel Chahinian
Sales Representative
647-580-5818
The Diamond Realty

I·D·A
Part of the Rexall family of pharmacies.
Cassandra Pharmacy Inc.
2040 Victoria Park Ave.
Toronto, Ontario
M1R 1V2
Pharmacists
Sarkis Balian
Vartan Balian
Maral Abdalian Balian
Tel. : 416.449.2040
Fax : 416.449.2048

ANI BAKERY
ԱՆԻ ՓՈՒՌ
Middle Eastern Pizza
Lahmajoun
ARSEN DABBAGHIAN
25 Howden Road, Unit #2
Scarborough, Ontario M1R 3C8
Tel: 416.285.7164

RITA BAGHDASSARIAN
Conseillère en Sécurité Financière
Revenu Garantie Viager
COMPTE D'ÉPARGNE LIBRE D'IMPÔT (CELI) • CRÉATION D'HÉRITAGE • REER FERR RENTE RETRAITE • PLAN D'ÉDUCATION-REÉÉ • ASSURANCE-VIE & HYPOTHÉCAIRE • ASSURANCE SALAIRE & COLLECTIVE • ASSURANCE DE PARTENARIAT
3820, boul. Lévesque Ouest, Bureau 101,
Laval Qc. H7V 1E8
Tél.: (450) 973-2822 • (514) 884-1117 • Fax: (450) 973-2262
ritabagh@yahoo.com

VIZUALIS
optométriste
DR SHANT DONABEDIAN
Centre d'Achat Fairview · Fairview Mall
Pointe Claire
514 695 2555 · VIZUALIS.CA

Danièle Papazian, MSc.
Courtier immobilier
C 514.234.6799
dpapazian@remax-quebec.com
www.remaxducartier.com
RE/MAX DU CARTIER
Agence immobilière
1290, rue Bernard Ouest, bureau 100
Outremont Qc H2V 1V9
T 514.271.2131

Assura Bien inc.
Cabinet en assurance de dommages et de services financiers
Ապահովագրական գրասենեակ
KRIKOR ABRAKIAN VAHAN MATOSSIAN
970 Montée de Liesse, suite 306, Saint-Laurent, Qc, H4T 1W7
T: 514.903.3999

Patisserie
MAHROUSÉ
FONDÉE EN 1970
9705 Boulevard de l'Acadie, Montréal, QC H4N 2W2
Tél: 514.279.1629 • info@mahrouse.ca • www.mahrouse.ca

19 88
30 ans d'excellence!
CARROSSERIE
JACOB & JACOB
BODY SHOP
CAS D'ASSURANCES
6280 St. Jacques, Montréal, Québec, H4B 1T6
Tél: (514) 484 - 7945 Fax: (514) 484 - 2487
jacobautobody@bellnet.ca www.carrosseriejacobetjacob.ca

RE/MAX
RE/MAX 3000 inc.
Agence immobilière
Elie Berberian
Courtier immobilier | Real Estate Broker
C 514.519.3543
B 514.333.3000

KORONA
JOAILLIERS · 1964 · JEWELLERS
Daniel Torosian
3933 St Martin O. Coin Curé-Labelle Laval, Qc.
514-274-5555 | 450-688-5515 | korona.ca

Assurances +
Allstate.
ASSURANCE
Vrej Teslakian
Agence du Quartier DIX30
9840, boul. Leduc
450-500-4736
VTeslakian@allstate.ca
MD Marque de commerce utilisée sous licence par Allstate du Canada, compagnie d'assurance

FIVE STAR
ELECTRIQUE
CINQ ÉTOILES
SPECIALIST IN DECORATIVE GARDEN LIGHTING
RESIDENTIAL-COMMERCIAL
BEDROS NALPATIAN
442, LA RIVIÈRE, LAVAL, QC.
TEL: 514 - 497- 5155 FAX: 450 - 689- 3997
E-MAIL: ELECTRIC.FIVESTAR@GMAIL.COM

CENTUM™
Metrocapp Wealth Solutions Inc.
License # 12147
Mortgage programs for new comers to Canada
New purchases
Refinancing
Second mortgages
Self employed
Low credit score
Access to top lenders including private lenders
SOSIE DERNERSESSIAN
MORTGAGE AGENT
LICENCE #M12001830
716 Gordon Baker Road, Unit 204A, Toronto Ontario M2H 3B4
416.662.6650 cell
centum.ca/sosie_dernersesian

Pharmacie
Levon Benohanian et
Mher Koubelian Inc.
Pharmaciens-propriétaires
3915, Boulevard Samson
Laval, QC H7W 2G1
T 450 688-4111
F 450 681-5525
Lun. au vend. : 8h30 à 21h
Sam. et dim. : 9h à 17h
Infirmière (jeudi) : 8h30 à 15h
LIVRAISON GRATUITE
membre affilié à Proxim

ANI BAKERY LTD
ԱՆԻ ՓՌԱՊԱՆ

Middle Eastern Pizza Lahmajoun

Սեփականատէր՝ Արսէն Տապպաղեան

Ուր կը գտնէք հայկական եւ արաբական լահմաճունի տեսակներ՝փոքր եւ բնական չափերով: Լահմաճունը կը պատրաստենք մեր չափերով եւ յաճախորդներուն պահանջքին համաձայն՝,միսը իրենցմէ կամ մեզմէ: Կը պատրաստենք եւ կը ծախենք նաեւ թահինով հաց, պանիրով հաց եւ մէնէիշ: Միշտ պատրաստ ենք ձեր ապսպրանքներուն գոհացում տալու ուրախ եւ տխուր առիթներով:

Փորձեցէք եւ գոհ պիտի մնաք

ADDRESS: 25 Howden Road, Unit #2, Scarborough, Ontario M1R 3C3
Phone: (416) 285-7164

Բաց ենք շաբաթը վեց օր, կիրակի մինչեւ կէսօրէ ետք՝ ժամը 2:00
(Երկուշաբթի փակ)

Horizon, 3401, Olivar-Asselin, Montréal, Québec Canada H4J 1L5 Courrier de deuxième classe /No. 40065294 / Second class mail